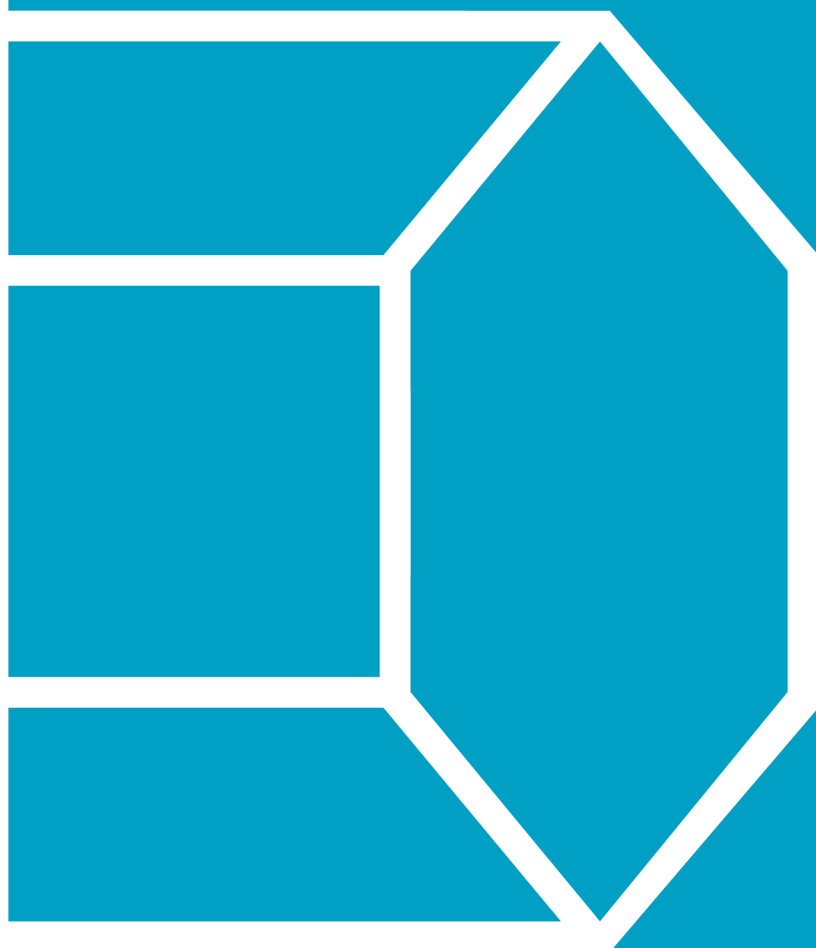

Villkor Villaförsäkring

Gäller från 2022-11-01

Har du frågor?
Ring oss gärna på 010-221 88 00
eller maila oss på info@gar-bo.se

Innehåll

1.	Om avtalet	3	7.2	Anslutning vid missad ut- och hemresa	24
			7.3	Personförsening	24
1.1	Försäkringsavtalet	3	7.4	Bagageförsening	24
1.2	När gäller försäkringen?	3	7.5	Ersättning för förlorad semestertid	25
1.3	Vem gäller försäkringen för?	3	7.6	Självriskeliminering resekostnader och katastrofskydd	25
1.4	Var gäller försäkringen?	4			
1.5	Vilken egendom omfattas av försäkringen?	4			
2.	Självrisk	6	8.	Dina skyldigheter som försäkringstagare	25
			8.1	Aktsamhetskrav	25
2.1	Grundsjälvrisk	6	8.2	Upplyningsplikt när du tecknar försäkringen	26
2.2	Särskild självrisk	6	8.3	Skyldighet att meddela riskökning under försäkringstiden	26
2.3	Reducerad eller borttagen självrisk	6	8.4	Skyldighet att lämna korrekta uppgifter vid reglering av skada	26
3.	Grundskydd och egendom	6	8.5	Andra skyldigheter vid reglering av skada	27
			8.6	Framkallande av försäkringsfall	27
3.1	Stöld och skadegörelse	6	8.7	Undantag för psykiskt störda och barn	27
3.2	Brand	8			
3.3	Läckage	8	9.	Ersättnings- och värderingsregler	27
3.4	Väderfenomen	9			
3.5	Jordrörelse	10	9.1	Hur vi ersätter din skada	27
3.6	Hushållsmaskiner, installationer, glas och sanitet	10	9.2	Tvist om värdering av egendom	27
3.7	Trafikrelaterade skador	10	9.3	Värdering av lös egendom	27
3.8	Skada orsakad av vilda djur	11	10.	Allmänna bestämmelser	31
3.9	Bostadsohyra	11			
3.10	Virkesförstörande insekter	11	10.1	Avtalet och premien	31
3.11	Äkta hussvamp	12	10.2	Regler i särskilda fall	33
3.12	Merutgifter och hyresbortfall vid egendomsskada	12	10.3	Ersättning vid försäkringsskada	34
3.13	Underförsäkringsskydd	13	10.4	Om vi inte är överens	34
3.14	Förstärkt skydd GarBo nybyggnadsförsäkring	13	10.5	Definitioner	35
4.	Grundskydd person	13			
4.1	Ansvarsskydd	13			
4.2	Rättsskydd	14			
4.3	Överfallsskydd	16			
4.4	Reseskydd	18			
4.5	Katastrofskydd på resa	19			
4.6	Krisskydd	19			
4.7	ID-skydd	20			
4.8	Skydd vid kränkande behandling i skolan	20			
4.9	Ombudshjälp vid våld i nära relation	21			
5.	Extraskydd hem	21			
5.1	Allriskskydd lösöre	21			
5.2	Utökat egendomsskydd	22			
5.3	Elektronikförsäkring	22			
6.	Extraskydd byggnad	22			
6.1	Allriskskydd byggnad	22			
6.2	Begränsat åldersavdrag på byggnad	23			
6.3	Vitvaruförsäkring	23			
6.4	Läckage genom fasad eller tak	23			
7.	Extraskydd resa	23			
7.1	Avbeställningsskydd	24			

1. Om avtalet

1.1 Försäkringsavtalet

Ditt avtal med Garbo utgörs av ditt försäkringsbrev och det här villkoret. Ifall det är något i försäkringsbrevet som motsäger villkoren gäller det som står i ditt försäkringsbrev.

Försäkringsavtalet för obligatorisk försäkring

Enligt försäkringsavtalslagen är ett giltigt gruppavtal en förutsättning för ett enskilt avtal om gruppförsäkring. Gruppavtalet ingås mellan GarBo och en gruppföreträdare. I gruppavtalet bestäms om försäkringen är obligatorisk eller frivillig samt försäkringens omfattning i övrigt. Där regleras också vilka som tillhör den försäkringsberättigade gruppen, när försäkringarna tidigast kan börja gälla, hur försäkringen ska administreras, gruppavtalets giltighetstid, uppsägningsrätt med mera. Även premien finns preciserad i gruppavtalet. Gruppavtalet kan sägas upp av gruppföreträdaren eller av GarBo. Om gruppavtalet sägs upp innebär det att samtliga försäkringar som meddelats på grundval av gruppavtalet upphör att gälla.

Eftersom gruppförsäkringen är obligatorisk omfattas de försäkringsberättigade som anges i gruppavtalet automatiskt av försäkring hos GarBo. Försäkringsavtalet ingås mellan gruppföreträdaren, som är försäkringstagare, och GarBo. När det gäller rätten till försäkringsersättning anses dock varje försäkrad som försäkringstagare.

Ditt försäkringsskydd hos Garbo utgörs av ditt försäkringsbesked och det här villkoret. Ifall det är något i försäkringsbeskedet som motsäger villkoren gäller det som står i ditt försäkringsbesked.

Förutom det obligatoriska skyddet kan frivilligt försäkringsskydd för lösöre och resa tecknas som kompletterande skydd som tidigast börjar gälla vid slutbesiktning. I dessa fall har de som omfattas av gruppavtalet rätt att själva avgöra om de vill ha försäkringsskyddet eller inte. Försäkringsavtalet ingås i det fallet mellan gruppmedlemmen, som försäkringstagare, och GarBo. Detta sker genom att gruppmedlemmen ansöker om och beviljas försäkring enligt nedan.

1.2 När gäller försäkringen?

Försäkringsperioden hittar du i ditt försäkringsbrev. Om du tecknat försäkringen samma dag som den ska börja gälla så gäller försäkringen från det klockslag då du tecknade den.

Nytecknande av försäkring efter uppsägning

GarBos försäkringar erbjuds i samband med nyproduktion av bostäder. Vi har då en kunskap om husets skick som medger den omfattning som villkoret har. Vi erbjuder därför inte försäkringen till andra kunder än de som köpt nyproduktion och därav finns begränsningar för möjligheten att få teckna försäkringen igen om försäkringen upphört att gälla.

Har försäkringen upphört att gälla förbehåller sig GarBo att endast teckna ny försäkring efter att en besiktning utförts av GarBo. Besiktningens omfattning fastställs av GarBo och besiktningen bekostas av den som önskar teckna ny försäkring.

När gäller en obligatorisk försäkring

Försäkringsperioden för din obligatoriska villaförsäkring och de frivilliga tilläggen till den (lösöresskydd och tilläggsförsäkringar) hittar du i försäkringsbesked. Det obligatoriska skyddet gäller från den dag som anges i ditt försäkringsbrev eller från entreprenadtidens startdatum om det datumet är senare. Försäkringen gäller som längst fram till sex månader efter tillträdet och förnyas inte. Du kommer som försäkrad erbjudas att teckna en motsvarande individuell försäkring i samband med att det obligatoriska skyddet löper ut.

Innan du tillträder huset kommer du att erbjudas att komplettera det obligatoriska skyddet med lösöresskydd och andra frivilliga tillägg. De frivilliga tilläggen tecknas genom att betalning sker till GarBo. Sådan försäkring gäller från det datum den tecknas eller senare datum som anges av försäkringstagaren. Ett frivilligt tillägg kan inte börja gälla senare, eller gälla längre, än senast till utgången av den sista dagen på försäkringsperioden för det obligatoriska skyddet och kan inte förnyas. Den individuella försäkring som du kommer att erbjudas efter det obligatoriska skyddet löper ut kommer dock att inkludera ett skydd som motsvarar både det obligatoriska skyddet och de frivilliga tilläggen.

1.3 Vem gäller försäkringen för?

Försäkringen gäller alltid för dig som tecknat försäkringen och för din bostad. Med din bostad menar vi den bostad som anges i ditt försäkringsbrev. Om fastigheten byter ägare under försäkringstiden kan försäkringen gälla för nya ägare om ny ägare fått ta över (teckna) försäkringen hos GarBo.

Om försäkringen ska gälla någon annan i hushållet än du som tecknat försäkringen måste du ange det totala antalet personer som ska omfattas av försäkringen, inklusive dig som försäkringstagare.

Det är inte alla som kan omfattas av försäkringen, du kan bara medförsäkra hushållsmedlemmar om samtliga försäkrade, inklusive du som tecknat försäkringen, är folkbokförda i den bostad som anges i försäkringsbrevet. Om ni blir fler i hushållet är det viktigt att ni kontaktar GarBo och uppdaterar antalet försäkrade så att alla har skydd av försäkringen.

När vi i fortsättningen skriver ”du”, ”dig” och ”din” menar vi alla som omfattas av försäkringen både du som tecknat försäkringen och eventuella medförsäkrade enligt ovan. Rättigheter och skyldigheter gäller för var och en som omfattas av försäkringen.

För vem gäller en obligatorisk försäkring

Den obligatoriska försäkringen gäller alltid för den försäkrade bostaden och du som ägare är försäkrad, den gäller även för annan som är ägare eller innehavare av den försäkrade bostaden. Med din bostad menar vi den bostad som angetts i försäkringsbeskedet.

För lösörestillägget måste du ange det totala antalet personer som ska omfattas av försäkringen.

Det är inte alla som kan omfattas av försäkringen, du kan bara medförsäkra andra hushållsmedlemmar än de som äger huset om dessa bor och är folkbokförda i den bostad som anges i försäkringsbeskedet. Om ni blir fler i hushållet är det

viktigt att ni kontaktar GarBo och uppdaterar antalet försäkrade så att alla har skydd av försäkringen.

När vi i fortsättningen skriver "du", "dig" och "din" menar vi alla som omfattas av försäkringen både du som tecknat försäkringen och eventuella medförsäkrade enligt ovan. Rättigheter och skyldigheter gäller för var och en som omfattas av försäkringen.

När vi i resterande del av villkoret skriver försäkringsbrev så avses också försäkringsbesked för den som har försäkringsskydd genom en obligatorisk gruppförsäkring.

Barn under 18 år folkbokförd på annan adress

Om du har laglig vårdnad av ett barn under 18 år som inte är folkbokförd i din bostad gäller din försäkring för barnet, under den tid barnet vistas hos dig, om barnet inte har någon annan försäkring som kan ersätta en uppkommen skada.

Undantag för yrkesrelaterade skador

Försäkringen gäller bara för dig i egenskap av privatperson och inte för något som har samband med ditt arbete eller inkomst.

Exempel på skador som inte omfattas är skador relaterade till att du hyr ut din bostad (se dock avsnitt uthyrd bostad), skadad jobbtelefon eller en olycka under tjänsteresan. Har du behov av sådant skydd behöver du teckna en företagsförsäkring med lämplig omfattning.

Uthyrd bostad

Uthyrd bostad omfattas av försäkringen om du meddelat GarBo och det finns angivet i ditt försäkringsbrev att du hyr ut din bostad.

1.4 Var gäller försäkringen?

Villabyggnads- och fritidshusförsäkring gäller endast på den försäkrade fastigheten.

Villahem-, hem- och bostadsrättsförsäkringen gäller inom Norden. Vid resa utanför Norden gäller försäkringen under de första 60 dagarna, räknat från när du lämnar din bostad och i direkt anslutning därefter lämnar din hemortskommun i Sverige. Om du flyttar räknas både din gamla (ordinarie) bostad och nya (ordinarie) bostad som försäkringsställe i 60 dagar från tillträdet om du anmält flytten till försäkringsgivaren.

Om du inte är folkbokförd och varaktigt bosatt i Sverige gäller försäkringen enbart för skada som inträffar i Sverige.

Var gäller obligatorisk försäkring

Den obligatoriska försäkringen gäller på den försäkrade fastigheten. Frivilliga tillägg gäller inom Norden. Vid resa utanför Norden gäller försäkringen under de första 60 dagarna, räknat från när du lämnar din bostad och i direkt anslutning därefter lämnar din hemortskommun i Sverige. Om du flyttar räknas både din gamla (ordinarie) bostad och nya (ordinarie) bostad som försäkringsställe i 60 dagar från tillträdet om du anmält flytten till försäkringsgivaren.

Om du inte är folkbokförd och varaktigt bosatt i Sverige gäller försäkringen enbart för skada som inträffar i Sverige.

1.5 Vilken egendom omfattas av försäkringen?

Omfattningen av din försäkring, vilken egendom den omfattar ditt försäkringsbelopp, och begränsningar i din försäkring framgår av ditt försäkringsbrev. Ersättning kan betalas för varje lagligt intresse som omfattas av försäkringen.

Villahem-, fritidshus-, hem- och bostadsrättsförsäkring omfattar egendomsskydd för lösöre.

Villahem-, fritidshus- och villabyggnadsförsäkring omfattar egendomsskydd för byggnad och tomtmark.

Bostadsrättsförsäkring omfattar egendomsskydd för byggnadsdel i bostadsrätt.

1.5.1 Lös egendom

Försäkringen gäller för

- Lösöre som du äger och som endast är avsett att användas för ditt privata bruk
- Lösöre som du lånar från skola, landsting eller privatperson och som endast är avsett att användas för ditt privata bruk
- Lösöre som du hyr av skola, landsting, privatperson eller företag och som endast är avsett att användas för ditt privata bruk
- Lösöre som du äger och använder i förvärvsverksamhet och som inte omfattas av annan försäkring
- Garage, brygga eller uthus som du ensam äger och som står på annans mark i direkt anslutning till din bostad
- Husdjur
- Kontanter, värdehandlingar som du äger samt samlingar av frimärken, mynt och sedlar. Med samling avses samling som har ett numismatiskt/filateliskt värde.
- Egen bekostad fast inredning i lägenhet som du hyr och själv bor i, inklusive egen fastmonterad radio- och TV-antenn utomhus (även parabol), vid skada som omfattas av villkoret, och som inte kan ersättas genom annan försäkring
- Cykel (även vissa eldrivna cyklar omfattas, se definition av "Cykel" under avsnittet Ordlista längst bak i villkoret)
- Motordriven rullstol
- Roddbåt, max 5 m lång utan både motor och segelutrustning
- Paddelkanot, kajak och vågsurfingbräda
- Motordrivet trädgårdsredskap för eget bruk vilket inte är registreringspliktigt. Med motordrivet trädgårdsredskap avses inte fyrhjulinga motorcyklar eller mopeder.
- Kostnad för byte av lås till den försäkrade bostaden om nyckeln förlorats vid inbrott, stöld, rån, överfall eller väskryckning och det är sannolikt att gärningspersonen kan spåra vart nyckeln går. Gällande kostnad för låsbyte i försäkrad hyresbostad måste det därtill tydligt framgå i

hyresavtalet att hyresgästen är skyldig att bekosta sådant låsbyte.

Försäkringen gäller inte för

- Motordrivet fordon, husvagn eller annat släpfordon annat än som angivits ovan
- Garage, brygga eller uthus som du äger på annans mark annat än som angivits ovan
- Vatten- eller luftfarkost annat än som angivits ovan
- delar eller utrustning som hör till undantagna fordon eller farkoster och som kan försäkras genom motorfordons-, båt- eller flygförsäkring
- Egendom som du enligt svensk lag inte har rätt att inneha eller använda
- Förlust orsakad av uttag eller köp genom att någon använt ditt bankomatkort, kontokort, kreditkort eller liknande betalkort
- Ekonomisk förlust som exempelvis obehörigt nyttjande av mobiltelefon eller bedrägeri
- Egendom som du lånat från företag som du äger till någon del
- Skada eller förlust som inträffar utanför den försäkrade fastigheten i din villabyggnads- eller fritidshusförsäkring

Egendom i bostad

Villkoret ger olika skydd för egendom förvarad i bostaden och sådan egendom som man tar med sig utanför bostaden.

Med bostaden avses den bostad som angetts i försäkringsbrevet. Balkong, fristående garage, förråd eller annat jämförbart förvaringsutrymme är ej bostadsutrymme. Vind, källare, balkong, garage, förråd, tvättstuga och annat jämförbart förvarings- eller gemensamhetsutrymme i flerfamiljshus räknas inte heller som bostad.

Egendom medförd eller förvarad utanför bostaden

Med medförd egendom avses sådan egendom som du har med dig utanför bostaden, befinner sig på sig på samma plats som du och som du har omedelbar kontroll över.

Med förvarad egendom menar vi egendom som du förvarar utanför bostaden på annat ställe än där du själv befinner dig, så att du inte längre har den under omedelbar kontroll.

Stöldbegärlig egendom

Föremål definierade som stöldbegärlig egendom är försäkrade med vissa begränsningar enligt försäkringsvillkoret. Till exempel är kravet på säker hantering och förvaring av stöldbegärlig egendom mycket högre för att du ska kunna erhålla ersättning genom din försäkring. Vissa skadehändelser ersätter inte stöldbegärlig egendom över huvud taget.

Med stöldbegärlig egendom avses

- Kontanter
- Exklusiva lädervaror och väskor (nypris i allmän handel över 5000 kr per föremål)
- Smycken och andra föremål – helt eller delvis av ädel metall
- Äkta pärlor och ädelstenar
- Samling av mynt, sedlar eller frimärken (av numismatiskt-/ filatelistiskt värde)

- Antikviteter, konstverk, samlarföremål, konstföremål och äkta mattor. Med antikviteter avses föremål som har ett förhöjt marknadsvärde på grund av sin art och ålder, i regel minst 100 år. Med samlarföremål menas föremål som med hänsyn till sin ålder, sällsynthet, art och utformning har ett förhöjt marknadsvärde, exempel på sådana föremål är sällsynta serietidningar, skivor, modelltåg och militaria. Med äkta mattor avses handknutna så kallade orientaliska mattor, tillverkade i Asien, Nordafrika eller på Balkanhalvön.
- Vin, sprit och annan alkoholhaltig dryck
- Fick- och armbandsur
- Pälsar och pälsverk
- Kameror, optik, projektorer, kikare samt tillbehör till sådan egendom
- Apparater för text-, ljud- och bildåtergivning (till exempel tv, tv-spel, musikinstrument, kommunikations- och GPS-utrustning) samt tillbehör till sådan egendom
- Datorer, olika typer av telefoner och tillbehör till sådan utrustning
- Vapen med tillbehör, ammunition och blankvapen.

Högsta ersättning för lös egendom

Det finns en högsta ersättningsnivå för den egendom som du har försäkrat, i tabellen nedan ser du vad som är den högsta ersättningen för respektive kategori egendom. Om en viss typ av egendom omfattas av två kategorier gäller det lägsta av de två beloppen i tabellen nedan.

- Lös egendom i din bostad - 1 500 000 kr
- Lös egendom utanför din bostad - 100 000 kr
- Cykel - 50 000 kr
- Lånad eller hyrd lös egendom - 15 000 kr
- Kontanter - 6 000 kr
- Djur - 3 000 kr
- Matvaror - 3 000 kr

1.5.2 Byggnadsdel i bostadsrätt

Försäkringen gäller under försäkringstiden för

- Egendom i din försäkrade bostad som enligt lag är fast egendom och som du enligt lag eller bostadsrättsföreningens stadgar är underhålls-/reparationsskyldig. Sådan egendom omfattas under förutsättning att din lägenhet försäkrats som bostadsrätt enligt ditt försäkringsbrev.
- Egen bekostad fast inredning i den bostad som anges i försäkringsbrevet
- Fast monterad radio- och TV-antenn (inklusive parabol).

Högsta ersättning för byggnadsdel i bostadsrätt

Om en viss typ av egendom omfattas av två kategorier gäller det lägsta av de två beloppen i tabellen nedan.

- Fast egendom i bostadsrättslägenhet – fullvärde om du enligt försäkringsbrevet försäkrat ditt hem som bostadsrätt.
- Fast monterad radio- och TV-antenn (inklusive parabol) max 50 000 kr

1.5.3 Byggnad

Försäkringen gäller under försäkringstiden för

- De byggnader som anges i försäkringsbrevet och för det som enligt lag är tillbehör till dessa samt

annan fast inredning som normalt ingår i byggnad för bostadsändamål. Försäkringen gäller även för

- Sådan byggnad som är under uppförande, om- eller tillbyggnation under förutsättning att du anmäler förändringen till oss innan byggnationen påbörjas.
- Ledningar, kulvertar och andra installationer, som du äger, och som är avsedda för de byggnader som anges i försäkringsbrevet fram till förbindelse till kommunal eller samägd anläggning
- Bränsle på tomten för uppvärmning av de byggnader som anges i försäkringsbrevet
- Fast monterad radio- och TV-antenn (inklusive parabol)

Försäkringen gäller inte för

- Fastighet som inte är taxerat som småhus (typkod 220)

Högsta ersättning byggnad

Om en viss typ av egendom omfattas av två kategorier gäller det lägsta av de två beloppen i tabellen nedan.

- Byggnad – fullvärde
- Radio-, TV-antenn och parabol som är fast monterad utomhus – 25 000 kr

1.5.4 Tomt och tomtmark

Försäkringen gäller för

• Försäkrad fastighets tomtmark och för föremål som finns fast anbringade där. Med tomtmark avser vi det avstyckade markområde med växtlighet, staket, flaggstång, terrassmur, plattsatta gångar, på fundament fastsatta konstverk och brygga som finns i direkt anslutning till försäkrad byggnad.

Vid lantbruksfastighet är tomtmark det område som enligt fastighetstaxeringen är avsatt som tomtmark kring bostadsbyggnad.

Observera att tomtmark inte omfattas av samtliga skadehändelser (se avsnitt Väderfenomen).

Högsta ersättning tomtmark

Om en viss typ av egendom omfattas av två kategorier gäller det lägsta av de två beloppen i tabellen nedan.

- Tomtmark – fullvärde
- Föremål som finns fast anbringade på tomtmarken – 400 000 kr

2. Självrisk

Självrisk är den del av skadekostnaden som du själv får stå för vid varje skadetillfälle. Om fler än en självrisk kan bli aktuell för din skada betalar du bara en självrisk, den högsta.

Vid ersättning av en skada drar vi självrisk efter eventuella åldersavdrag men före eventuell nedsättning på grund av aktsamhetskrav. Den självrisk som gäller för dina tilläggsförsäkringar kan skilja sig från grundsjälvrisk eller särskild självrisk. Vilken självrisk som gäller för en tilläggsförsäkring finner du i aktuellt avsnitt för den specifika tilläggsförsäkringen.

2.1 Grundsjälvrisk

Den eller de självrisker som anges som grundsjälvrisk i ditt försäkringsbrev.

2.2 Särskild självrisk

För vissa typer av skador gäller en särskild självrisk som kan vara högre än grundsjälvrisk. Vi summerar de särskilda självrisker som kan förekomma nedan. Följande moment gäller med särskild självrisk

- Cykelstöld. Den särskilda självrisk är 20 % av skadekostnaden, lägst grundsjälvrisk. Den särskilda självrisk gäller inte vid stöld av cykel som förvaras i bostaden om någon bryter sig in med våld.
- Jordrörelse vid skada på byggnadsdel. Den särskilda självrisk är 10 000 kr.
- Rättsskydd. Den särskilda självrisk är 20 % av skadekostnaden, lägst vald grundsjälvrisk.

Den särskilda självrisk återfinns du också i aktuellt villkorsavsnitt.

2.3 Reducerad eller borttagen självrisk

Du betalar igen självrisk för

- Merutgifter och hyresbortfall vid egendomsskada
- Överfallsskydd
- Krisskydd
- ID-skydd
- Skydd vid kränkande behandling i skolan
- Ombudshjälp vid våld i nära relation
- Extraskydd Resa

Du betalar reducerad självrisk för

- Elektronikskydd
- Vitvaruskydd

3. Grundskydd och egendom

3.1 Stöld och skadegörelse

Försäkringen omfattar stöld och skadegörelse i och utanför bostad i enlighet med vad som anges nedan.

Nyckel

Försäkringsvillkoren ställer bland annat särskilda krav vid hanteringen av nyckel för att du ska få full ersättning. Beträffande säkerhetsföreskrifter och undantag vid stöld i försäkringsvillkoret menar vi med hantering av nyckel, förutom hantering av fysisk nyckel också hantering av annan upplåsningsmöjlighet så som upplåsningsbricka och upplåsningskod.

Även hantering av annan apparat eller medium som förses med eller innehåller upplåsningsmöjlighet till dörr eller annan ingång till bostaden betraktas som hantering av nyckel då det gäller aktsamhetskrav eller undantag till följd av hantering av nyckel enligt villkoret. Exempelvis hantering av en mobiltelefon med möjlighet för fjärrupplåsning, möjlighet för annan upplåsningsmöjlighet eller som innehåller upplåsningskod.

Självrisk vid stöld och skadegörelse

Vid stöld och skadegörelse gäller grundsjälvrisk för den egendom som skadats eller förlorats.

För cykelstöld/skadegörelse utanför bostaden gäller särskild självrisk på 20 % av skadekostnaden, lägst grundsjälvrisk för lösöre.

Du betalar ingen självrisk vid stöld i bostad genom inbrott om du vid skadetillfället hade ett aktiverat, centralanslutet larm i bostaden som utlösts.

3.1.1 Stöld och skadegörelse i din bostad

Försäkringen gäller för stöld och skadegörelse

- Som utförts av någon som olovligen tagit sig in i bostaden.

Försäkringen gäller inte för skadegörelse och stöld

- Av stöldbegärlig egendom som lämnats kvar i fritidshus när du inte vistas där
- Utförd av någon som omfattas av försäkringen eller som bor på försäkringsstället
- Utförd av någon som berett sig tillträde med nyckel som denne haft tillåtelse att inneha
- Utförd av någon som blivit insläppt annat än om denne använt tvång eller hot för att komma in.

Särskilda aktsamhetskrav

- Dörrar till bostaden ska vara låsta. Altan-, terrass- och balkongdörrar ska vara låsta eller stängda och reglade.
- Fönster eller öppningsbara luckor ska vara låsta eller stängda och reglade om ingen är hemma och har tillsyn över bostaden.
- När du sover ska samtliga fönster i andra rum än det du sover i vara låsta eller stängda och reglade.
- Nyckel får inte
  - Lämnas kvar eller gömmas i närheten av bostaden
  - Vara försedd med namn- eller adressuppgifter eller annan uppgift så att obehörig kan avgöra vart nyckeln går. Har du anledning att misstänka att någon obehörig innehar nyckel till bostaden måste du omedelbart byta lås.
- Smycken och andra värdeföremål helt eller delvis av ädel metall, äkta pärlor, ädelstenar, mynt, sedlar, frimärken, fick- och armbandsur som enskilt eller sammanlagt är värda mer än 100 000 kronor måste vid förvaring i bostaden förvaras i värdeskåp godkänt av Svenska Stöldskyddsforeningen. Vanligt förvaringsskåp är inte värdeskåp. Värdeskåpet måste vara monterat enligt tillverkarens anvisningar.

Det finns även aktsamhetskrav som tillämpas för alla skadehändelser, dessa återfinns i avsnittet Aktsamhetskrav i kap 8 (Dina skyldigheter som försäkringstagare). Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda kan ersättningen sättas ned i enlighet med vad som kan utläsas i avsnittet.

3.1.2 Stöld och skadegörelse på förvarad egendom utanför din bostad

Försäkringen gäller för stöld och skadegörelse

- Utförd av någon som olovligen tagit sig in i hotellrum, passagerarhytt, sovvagnskupé eller långfärdsbuss
- Då någon brutit sig in med våld

- a) I gemensamhetsutrymme (sådant som inte bara du disponerar och har nyckel till). Tvätt i gemensam tvättstuga ersätts dock även om gärningspersonen inte brutit sig in med våld.
  - b) I annan lokal utanför bostaden
  - c) Hos näringsidkare där du har inlämnad egendom för förvaring, reparation eller bearbetning (inte för transport)
  - d) I värdeskåp godkänt av Svenska Stöldskyddsforeningen. Vanligt förvaringsskåp är inte värdeskåp e) i bil, husvagn, husbil, tält eller båt
- På cykel, och barnvagn som förvaras utanför bostaden
  - Roddbåt upp till 5 meter som förvaras utanför bostaden

Försäkringen gäller inte för stöld av och skadegörelse

- På stöldbegärlig egendom på annan plats än
  - a) Din arbetsplats
  - b) I hotellrum, passagerarhytt, sovvagnskupé och långfärdsbuss. Stöld utförd av någon som är anställd eller anlitad av hotellet/transportföretaget ersätts inte.
  - c) Hos näringsidkare enligt c) ovan
  - d) I värdeskåp enligt d) ovan
- Av egendom som kvarglömts, tappats bort eller förlagts även om den senare blivit stulen.

Aktsamhetskrav

- Bil, husvagn, husbil, tält eller båt ska vara låst.
- Cykel ska vara låst med ett av Stöldskyddsforeningen godkänt cykellås.
- Cykelkärra ska vara fastlåst i ett fast föremål (cykelställ, lyktstolpe eller liknande) med till exempel wirelås, bygellås eller kätting och lås.
- Roddbåt, paddelkanot, kajak och surfingbräda samt tillbehör ska vara fastlåsta i annat fast föremål med lås och kätting godkänd av Svenska Stöldskyddsforeningen eller låst på specialtillverkat takräcke som är fastlåst på bil.
- Lokal ska vara låst. Nyckel får inte lämnas kvar i låset eller gömmas i närheten av lokalen.
- När du lämnar din arbetsplats ska dörrar vara låsta och fönster stängda och reglade. Detsamma gäller hotellrum, passagerarhytt, sovvagnskupé och långfärdsbuss som också ska vara låsta när du sover.
- För pengar, värdehandlingar och stöldbegärlig egendom gäller följande:
  - På din arbetsplats ska de vara inlåsta i utrymme som endast disponeras av dig, detta gäller oberoende om du vistas på arbetsplatsen eller ej.
  - I hotellrum, passagerarhytt, sovvagnskupé och långfärdsbuss ska de vara inlåsta i skåp, låda eller resväska när du inte är där.
- Smycken och andra värdeföremål helt eller delvis av ädel metall, äkta pärlor, ädelstenar, mynt, sedlar, frimärken, fick- och armbandsur måste vid förvaring utanför bostaden förvaras i värdeskåp godkänt av Svenska Stöldskyddsforeningen. Vanligt förvaringsskåp är inte värdeskåp. Värdeskåpet måste vara monterat enligt

tillverkarens anvisningar. Detta aktsamhetskrav gäller utöver de andra kraven som är aktuella i detta försäkringsmoment.

Det finns även aktsamhetskrav som tillämpas för alla skadehändelser, dessa återfinns i avsnittet Aktsamhetskrav i kap 8 (Dina skyldigheter som försäkringstagare). Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda kan ersättningen sättas ned i enlighet med vad som kan utläsas i avsnittet.

3.1.3 Stöld och skadegörelse på egendom medförd utanför din bostad

Försäkringen gäller för stöld av och skadegörelse på

- Egendom som du medför utanför bostaden. Med medförd egendom avses sådan egendom som du har med dig utanför bostaden, befinner sig på sig på samma plats som du och som du har omedelbar kontroll över.

Försäkringen gäller inte för stöld av och skadegörelse på

- Egendom som kvarglömmts, lämnats kvar, tappats bort eller förlagts även om den senare blivit stulen.
- Stöldbegärlig egendom om det inte sker i samband med överfall, rån eller väskryckning (se avsnitt Stöld och skadegörelse i samband med rån).

Aktsamhetskrav

- Egendom medförd utanför bostaden får inte lämnas utan uppsikt

Det finns aktsamhetskrav som tillämpas för alla skadehändelser, dessa återfinns i avsnittet Aktsamhetskrav i kap 8 (Dina skyldigheter som försäkringstagare). Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda kan ersättningen sättas ned i enlighet med vad som kan utläsas i avsnittet.

3.1.4 Stöld och skadegörelse på polletterad egendom

Försäkringen gäller för stöld och skadegörelse

- På egendom som i samband med resa (se definition under avsnitt Reseskydd) polletterats, incheckats eller som researrangör, hotell eller liknande åtagit sig att transportera eller förvara.

Försäkringen gäller inte för stöld och skadegörelse

- På stöldbegärlig egendom som polletterats, incheckats eller som researrangör, hotell eller liknande åtagit sig att transportera eller förvara
- Skada genom skavning, slitage, bristfällig eller olämplig emballering
- Ytlig skada, till exempel bucklor och repor på resväskor och liknande
- Skada som kan ersättas från annat håll, till exempel transportören.

Aktsamhetskrav

Det finns aktsamhetskrav som tillämpas för alla skadehändelser, dessa återfinns i avsnittet Aktsamhetskrav i kap 8 (Dina skyldigheter som försäkringstagare). Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda kan ersättningen sättas ned i enlighet med vad som kan utläsas i avsnittet.

3.1.5 Stöld och skadegörelse i samband med rån

Försäkringen gäller för stöld och skadegörelse

- i samband med att du utsatts för rån, överfall eller väskryckning (då egendomen ryckts ifrån dig med

våld på ett sådant sätt att du omedelbart uppfattat stölden).

Aktsamhetskrav

Du ska inte agera på sådant sätt att du utan skälig anledning utsätter dig för risken att drabbas av skada. Detta innebär till exempel att du inte ska:

- Tillgripa eller hota om våld
- Ge dig in i eller stanna kvar i situationer eller miljöer där bråk uppstått, riskerar att uppstå eller vanligen förekommer. Risken att hamna i en sådan situation ökar dessutom om du är påverkad av alkohol, narkotika, andra berusningsmedel eller använder läkemedel på ett felaktigt sätt
- Uppträda provocerande i tal eller handlingar
- Utföra uppsåtlig gärning som är straffbar och som har samband med skadan.

Det finns även aktsamhetskrav som tillämpas för alla skadehändelser, dessa återfinns i avsnittet Aktsamhetskrav i kap 8 (Dina skyldigheter som försäkringstagare). Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda kan ersättningen sättas ned i enlighet med vad som kan utläsas i avsnittet.

3.2 Brand

Försäkringen gäller för skada genom

- Eld som kommit lös (ej som består i enbart glöd- eller svedskada)
- Explosion
- Plötslig skada av sot
- Blixtnedslag
- Frätande gas som bildas vid oavsiktlig upphettning av plast

Försäkringen gäller inte för skada orsakad av

- Sprängningsarbete
- Sot från levande ljus, oljelampa, fotogenlampa, marschall, fackla eller liknande

Aktsamhetskrav

Du får inte hantera eld, levande ljus eller annan egendom som framkallar stark hetta, glöd, gnista eller låga på sådant sätt att risk för brand uppstår. Till exempel ska du inte

- Röka i sängen
- Lämna eld, levande ljus annan öppen låga eller stark värmekälla, exempelvis kokplatta, obevakad
- Försäkra dig om att ändamålsenlig släckning eller nedkylning åstadkommit

Det finns även aktsamhetskrav som tillämpas för alla skadehändelser, dessa återfinns i avsnittet Aktsamhetskrav i kap 8 (Dina skyldigheter som försäkringstagare). Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda kan ersättningen sättas ned i enlighet med vad som kan utläsas i avsnittet.

Självrisk

För brand tillämpas grundsjälvrisk.

3.3 Läckage

Försäkringen gäller för

Skada av vätska eller ånga som oförutsett strömmat ut från

- Ledningssystem för vatten, värme eller avlopp (spillvatten),
- Även invändiga stuprör som uppfyller de krav som ställs på avloppsledning
- Anordning ansluten till ovan angivna system (till exempel tvättställ och värmepanna)
- Badrum, duschrum eller annat våtutrymme som har golvbrunn
- Kyl eller frys vid strömavbrott eller fel på anläggningen
- Brandsläckare

Försäkringen gäller inte för skada

- Genom utströmning från dränerings- eller dagvattensystem, tak, takavlopp, takränna, utvändigt stuprör, ventilations- eller rökkanal
- Genom att vatten (oberoende av orsak) vid regn, snösmältning eller genom att högvatten trängt upp ur avloppsledning eller anslutning till denna (till exempel handfat). Se dock avsnitt Väderfenomen.
- På den installation eller föremål som läckt. Se dock avsnitt Hushållsmaskiner, installationer, glas och sanitet beträffande ersättning av installationer m.m.
- Om skada på den installation eller föremål som läckt inte är ersättningsbar enligt detta villkor eller installationen eller föremålet som läckt är helt avskrivet.
- Vid ny-, till- eller ombyggnad innan ledningssystemet/anordningen provats och visat sig vara felfri
- Eller förlust på eller av den utströmmande vätskan.
- Genom kondens eller markfukt

Aktsamhetskrav

- I uppvärmd byggnad ska alla ledningar och behållare tömmas på vatten. Det vatten som blir kvar ska antifrysbehandlas.
- I uppvärmd byggnad ska värmen vara tillräcklig för att förhindra frysning. Detta innebär att du för att få full ersättning måste kunna visa att du vidtagit åtgärder för att garantera uppvärmning som, utifrån rådande temperatur och väderlek, hade förhindrat frysskadan men att omständigheter utanför din kontroll medförde att åtgärderna inte kunde förhindra frysskadan.
- Du ska se till att kranar är täta och att de är stängda när de inte används.
- Vattnets huvudkran ska vara stängd om byggnaden lämnas obebodd och utan tillsyn.
- Vattenledningar, eller annan rör eller ledning som innehåller vätska eller ånga, och som ansluter till hushållsmaskiner och vitvaror (exempelvis ismaskin i kylskåp, espressomaskin m.m.) eller ska regelbundet kontrolleras så att de är ledningar och anslutning är fullt funktionsdugliga och täta.
- Utöver ovan ska vatten- och avloppsanslutningar som är inbyggda i kommoder, diskbänksskåp m.m. regelbundet kontrolleras så att ledningar och anslutningar är täta.
- Kylskåp med ismaskin samt diskmaskin ska vara installerade med uppvikt plastmatta eller försedda med läckageskydd i form av underlägg.
- Installationer och montering ska vara fackmässigt utförd och följa tillverkares, leverantörers eller

installatörers anvisningar för användande, installation, skötsel och underhåll.

Det finns även aktsamhetskrav som tillämpas för alla skadehändelser, dessa återfinns i avsnittet Aktsamhetskrav i kap 8 (Dina skyldigheter som försäkringstagare). Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda kan ersättningen sättas ned i enlighet med vad som kan utläsas i avsnittet.

Självrisk

För läckage tillämpas grundsjälvrisk.

3.4 Väderfenomen

Försäkringen gäller för skada

- på byggnad som är en direkt och oundviklig följd av:
  - a) Storm. För att det ska räknas som storm måste det ha blåst minst 21 meter per sekund
  - b) Föremål som stormen fört med sig
  - c) Flaggstång eller träd som blåser omkull vid lägre vindstyrka
  - d) Hagel (under förutsättning att försäkrad byggnad slagits sönder av haglet)
  - e) Snötryck när yttertakets bärande konstruktion skadats på bostadsbyggnad.
  - f) Att översvämmande vatten till följd av skyfall, snösmältning, stigande sjö eller vattendrag strömmat från markytan direkt in i byggnad via ventil, fönster, dörröppning eller inomhus trängt upp ur avloppsledning. Med skyfall menas här regn med en intensitet av minst en mm per minut eller 50 mm per dygn.
- På lösöre inomhus av regn, köld eller annan oundviklig följd av att byggnad där egendomen finns skadats på sätt så som angivits i a) till f) ovan
- På egen fastmonterad radio- och TV-antenn inklusive parabol utomhus av regn, köld eller annan oundviklig följd av att byggnad där egendomen finns skadats på sätt så som angivits i a) till f) ovan

Försäkringen gäller inte för skada

- På revetering, puts och skorstensbeklädnad annat än om de skadas av föremål som blåst omkull eller ryckts loss vid storm.
- Som beror på ingrepp i bärande stomme, försummat underhåll eller angrepp av röta, korrosion eller insekter
- På båthus, sjöbod, växthus, badhytt eller drivbänk. Ersättning lämnas inte heller för egendom som förvarats däri.
- På utomhusbad/simbassäng/pool (inklusive pooltäckning) eller liknande som är byggnadstillbehör
- På lös egendom utomhus annat än egen fastmonterad radio- och TV-antenn inklusive parabol samt inglasad balkong/altan
- Orsakad av vatten som tränger in i byggnad genom grund eller liknande.
- Som består i eller orsakats av att altan-, balkong-, skärmtak eller liknande tak skadats på grund av snötryck.

Aktsamhetskrav

Det finns aktsamhetskrav som tillämpas för alla skadehändelser, dessa återfinns i avsnittet Aktsamhetskrav i kap 8 (Dina skyldigheter som försäkringstagare). Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda kan ersättningen sättas ned i enlighet med vad som kan utläsas i avsnittet.

Självrisk

För skada till följd av väderfenomen tillämpas grundsjälvrisk.

3.5 Jordrörelse

Försäkringen gäller för skada

- Vid jordskalv (minst 4 på Richterskalan), jordskred, jordras, bergas, lavin eller vulkanutbrott.

Försäkringen gäller inte för skada

- Vid jordrörelse orsakad av sprängning, schaktning, pålning, spontning, uppläggning av jord- eller stenmassor, gruvdrift, vatten- eller vågerosion
- På egendom orsakad av sättningar i mark eller grund om dessa inte är en direkt följd av jordskalv. Sprickor i byggnad ersätts endast om de är så allvarliga att de avsevärt minskat funktionsdugligheten. Ytlig sprickbildning ersätts således inte.

Aktsamhetskrav

Det finns aktsamhetskrav som tillämpas för alla skadehändelser, dessa återfinns i avsnittet Aktsamhetskrav i kap 8 (Dina skyldigheter som försäkringstagare). Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda kan ersättningen sättas ned i enlighet med vad som kan utläsas i avsnittet.

Självrisk

För skada på byggnad gäller särskild självrisk som kan vara högre än grundsjälvrisken. Den särskilda självrisken är 10 000 kr.

3.6 Hushållsmaskiner, installationer, glas och sanitet

Försäkringen gäller för skada på

- Hushållsmaskin. Med hushållsmaskin menar vi maskin för klädvård, disk, städning, förvaring eller tillagning av livsmedel, luftrening, luftfuktning eller avfuktning.
- Installationer för värme, vatten, avlopp, sanitet, ventilation, gas eller elektricitet eller bredband, som du äger, och som är avsedda för de byggnader som anges i försäkringsbrevet
- Maskinell utrustning till brunn, nedgrävd simbassäng och poolduk till sådan bassäng
- Sanitetsgoods
- Glasruta i fönster eller dörr i byggnad
- Annan elektrisk maskin eller apparat på grund av kortslutning, överslag eller överspänning
- Tvätt i tvättmaskin eller torktumlare vid fel på maskinen
- Livsmedel i kyl och frys och kostnader för att avlägsna dålig lukt i kyl och frys till följd av temperaturändring vid strömavbrott eller om kylen eller frysen går sönder.

Försäkringen gäller inte för

- Skada på egendom orsakad av korrosion till exempel rost eller annan åldersförändring och som är
  - Äldre än 15 år inom byggnad. Åldern räknas från det tillfälle då installationen första gången togs i bruk
  - Utanför byggnad
- Skada på elvärmeslingor i badrum, tvättstuga eller annat våtutrymme
- Skada genom kortslutning orsakad av vätska
- Skada som orsakats av råttor, möss, getingar, bin, myror eller andra insekter
- Skada på belysningsarmatur, dräneringssystem, tak, takränna, stuprör, skorsten/kakelugn och tillhörande rökgång, murverk eller ventilationshuv
- Övriga skador på brunn, nedgrävd simbassäng och poolduk till sådan bassäng
- Skada på utomhusbad
- Estetiska skador som inte innebär bestående funktionsnedsättning
- Kostnad för upptining av frusen ledning eller rensning vid stopp i avlopp
- Skada som uppstått direkt eller indirekt genom byggnads- eller sprängningsarbete, översvämning eller vatten som trängt in i byggnaden
- Skada på isolerglas som består i att rutorna blivit otäta
- Skada på glas i drivbänk och växthus.
- Skada förorsakad genom datavirus, fel i programvara, mjukvara eller bristande funktion på hushållsmaskin eller installation till följd av sådant fel

Aktsamhetskrav

- I uppvärmd byggnad ska alla ledningar och behållare tömmas på vatten. Det vatten som blir kvar ska antifrysbehandlas.
- I uppvärmd byggnad ska värmen vara tillräcklig för att förhindra frysning. Detta innebär att du för att få full ersättning måste kunna visa att du vidtagit åtgärder för att garantera uppvärmning som, utifrån rådande temperatur och väderlek, hade förhindrat frysskadan men att omständigheter utanför din kontroll medförde att åtgärderna inte kunde förhindra frysskadan.
- Vattnets huvudkran ska vara stängd om huset lämnas obebott och utan tillsyn.

Det finns även aktsamhetskrav som tillämpas för alla skadehändelser, dessa återfinns i avsnittet Aktsamhetskrav i kap 8 (Dina skyldigheter som försäkringstagare). Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda kan ersättningen sättas ned i enlighet med vad som kan utläsas i avsnittet.

Självrisk

För skada på hushållsmaskin, installation glas eller sanitet tillämpas grundsjälvrisk.

3.7 Trafikrelaterade skador

Försäkringen gäller för skada

- På försäkrad byggnad och/eller försäkrat lösöre i byggnad som skadats vid trafikolycka med fordon som omfattas av Trafikskadelagen eller skada

orsakad av att flygplan eller annan luftfarkost störtar eller att delar från dessa faller ned.

- På eller förlust av egendom som du har med dig eller på dig utanför bostaden vid trafikolycka med cykel (för singelolycka med cykel se avsnittet Ordlista längst bak i villkoret), moped, bil eller annat fordon samt haveri med båt, flygplan eller annan farkost.

Försäkringen gäller inte för skada

- På byggnad eller lösöre till den del där ersättning kan lämnas genom trafikförsäkringen eller Trafikförsäkringsföreningen
- Som inträffar då fordon, cykel eller farkost används under tävling eller träning för tävling eller vid hastighetskörning under tävlingsliknande former
- Som inträffar då fordon, cykel eller farkost används på tävlingsbana, motorbana eller liknande, oavsett om området är inhägnat eller ej. Med motorbana för bil avses till exempel Anderstorp, Gotland Ring, Mantorp, Nürburgring med flera

Aktsamhetskrav

Det finns aktsamhetskrav som tillämpas för alla skadehändelser, dessa återfinns i avsnittet Aktsamhetskrav i kap 8 (Dina skyldigheter som försäkringstagare). Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda kan ersättningen sättas ned i enlighet med vad som kan utläsas i avsnittet.

Självrisk

För trafikrelaterade skador tillämpas grundsjälvrisk.

3.8 Skada orsakad av vilda djur

Försäkringen gäller för skada

- Som orsakats av vilda djur som tagit sig in i bostaden

Försäkringen gäller inte för skada

- Som orsakats av råttor, möss, getingar, bin, myror eller andra insekter

Aktsamhetskrav

Det finns aktsamhetskrav som tillämpas för alla skadehändelser, dessa återfinns i avsnittet Aktsamhetskrav i kap 8 (Dina skyldigheter som försäkringstagare). Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda kan ersättningen sättas ned i enlighet med vad som kan utläsas i avsnittet.

Självrisk

För skada orsakad av vilda djur tillämpas grundsjälvrisk.

3.9 Bostadsohyra

Försäkringen gäller för Villahem-, Villabyggnads- och fritidshusförsäkring.

Försäkringen gäller för

- Invändig sanering av bostadsbyggnad och sanering av lösöre i bostadsutrymme mot insekter och bostadsohyra som orsakar smittspridning, olägenhet för människors hälsa eller obehag. Åtagandet gäller under försäkringstiden. Bekämpningen avser enbart levande insekter och avtalet omfattar inte några direkta eller indirekta skador som de kan orsaka.

- Invändig sanering av bostadsbyggnad och sanering av lösöre i bostadsutrymme mot råttor och möss som orsakar smittspridning, olägenhet för människors hälsa eller obehag.
- Sanering mot getingar utvändigt på bostadsbyggnader och myror utvändigt i bostadsbyggnaders omedelbara närhet om dessa utgör olägenhet för människors hälsa eller vållar obehag. Om behandlingen inte kan utföras utan ingrepp i byggnaden svarar du själv för friläggnings- och återställningskostnader. Vid reparation gäller värderingsreglerna enligt avsnitt F (Hur egendom värderas och ersätts), dock med begränsningen att reparation aldrig får kosta mer än vad som motsvarar byggnadens marknadsvärde utan hänsyn till angreppen.

Försäkringen gäller inte för

- Sanering, om bostadshuset, när försäkringen började gälla, ej var fritt från ovan nämnda skadeinsekter
- Sanering av byggnad och lösegenom som används i näringsverksamhet
- Direkt eller indirekt skada på byggnad och lösegenom
- Sanering av kläder och livsmedel
- Kostnader för friläggning och återställande efter saneringen
- Sanering mot husbock eller andra virkesförstörande insekter.

Aktsamhetskrav

Det finns aktsamhetskrav som tillämpas för alla skadehändelser, dessa återfinns i avsnittet Aktsamhetskrav i kap 8 (Dina skyldigheter som försäkringstagare). Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda kan ersättningen sättas ned i enlighet med vad som kan utläsas i avsnittet.

Självrisk

För skada till följd av bostadsohyra tillämpas ingen självrisk.

3.10 Virkesförstörande insekter

Försäkringen gäller för Villahem-, Villabyggnads- och fritidshusförsäkring.

Försäkringen gäller för

- Sanering och nödvändig reparation av byggnadsdel vars brukbarhet blivit väsentligt nedsatt till följd av att byggnaden angrips av husbock, hästmyra eller annan virkesförstörande insekt
- Kostnad för nödvändig friläggning och återställande efter sanering

Samtliga försäkrade byggnader, med undantag av vad som sägs nedan, har försäkring mot husbock, hästmyra och annan virkesförstörande insekt som gäller om angreppet skett efter att försäkringsskyddet börjat gälla. Vid reparation gäller värderingsreglerna enligt avsnitt F (Hur egendom värderas och ersätts), dock med begränsningen att reparation aldrig får kosta mer än vad som motsvarar byggnadens marknadsvärde utan hänsyn till angreppen.

Försäkringen gäller inte för

- Byggnad som är eller har varit ekonomibyggnad eller uthus vid lantgård av något slag eller flyttats från annan plats
- Skador på rötskadat virke.

Aktsamhetskrav

Det finns aktsamhetskrav som tillämpas för alla skadehändelser, dessa återfinns i avsnittet Aktsamhetskrav i kap 8 (Dina skyldigheter som försäkringstagare). Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda kan ersättningen sättas ned i enlighet med vad som kan utläsas i avsnittet.

Självrisk

För skada till följd av virkesförstörande insekter så tillämpas ingen självrisk.

3.11 Äkta hussvamp

Försäkringen gäller för invändiga angrepp på huvudbyggnad i Villahem-, Villabyggnads- och fritidshusförsäkring orsakad av äkta hussvamp.

Försäkringen gäller för

- Sanering av försäkrade byggnader vid invändiga angrepp av äkta hussvamp (*Serpula Lacrymans*) samt dess vilda form (*Serpula Himantiodes*), som kan fastställas vid typbestämning av fruktkropp och mycel. Med sanering avses fackmässiga åtgärder vid svampbekämpning enligt vid var tid gällande normer och myndighetsföreskrifter. Med invändiga angrepp avses även angrepp där svampen befinner sig utomhus men orsakar invändig skada.
- Reparation, inkluderat utbyte eller förstärkning, av bärande virke som genom angreppet fått sin bärförmåga påtagligt reducerad.

Försäkringen gäller inte för

- Skada orsakad av svampangrepp inom sex månader från försäkringens nytekningsdag eller som kan härledas till tiden innan försäkringen tecknades
- Angrepp av andra rötsvampar och mögelsvampar
- Skada orsakad av svampangrepp på huvudbyggnad som varit uthus eller ekonomibyggnad i jordbruksfastighet
- Skada orsakad av svampangrepp på byggnadsdelar utomhus, till exempel fasadbeklädnader, balkonger, utvändiga panel, utomhustrappor, fönsterkarmar, lister, terrasser eller uterum av andra mögel- eller rötsvampar
- Skada orsakad av svampangrepp som kan härledas till ersättningsbar vatten- eller fuktskada
- Skada orsakad av svampangrepp som endast medfört missfärgning eller annan estetisk skada
- Skada orsakad av svampangrepp som medför indirekta skador, till exempel hyresbortfall.

Aktsamhetskrav

Du ska

- Se till att föreskrifter som finns i lag eller som meddelats av myndighet följs vid reparation, ny-, om- eller tillbyggnad
- Uppfylla de krav som ställs i Boverkets byggnadsregler eller som meddelats av lokal

byggnadsnämnd samt följa den byggnorm och de branschregler som gäller

- Se till att installationer och montering är fackmässigt utförda och att tillverkarens anvisningar för montering, skötsel och underhåll följs
- Vid uppförande, reparation, om- eller tillbyggnad inte använda virke som är eller skäligen kan misstänkas vara angripet av hussvamp.

Det finns även aktsamhetskrav som tillämpas för alla skadehändelser, dessa återfinns i avsnittet Aktsamhetskrav i kap 8 (Dina skyldigheter som försäkringstagare). Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda kan ersättningen sättas ned i enlighet med vad som kan utläsas i avsnittet.

Självrisk

För skada till följd av äkta hussvamp så tillämpas ingen självrisk.

3.12 Merutgifter och hyresbortfall vid egendomsskada

Blir den försäkrade bostaden, eller bostad som du avser att flytta till enligt bindande avtal helt eller delvis obrukbar till följd av egendomsskada som kan ersättas genom detta villkor, eller om polis eller räddningstjänst beordrat evakuering, ersätter försäkringen följande kostnader tills bostaden är brukbar eller skadan som ersätts enligt detta villkor är slutreglerad:

Merutgifter

Försäkringen ersätter nödvändiga och skäliga merutgifter för kost, logi samt magasinering. Avdrag i ersättning görs för eventuella besparingar, till exempel uppvärmning, underhåll och avgifter.

Elproduktion

Om du till följd av ersättningsbar skada på din försäkrade bostad inte kan bruka solcells-, vatten- eller vindkraftsanläggning som du äger och som är byggnadsdel på försäkrad bostads- eller komplementbyggnad för elproduktion kan du få ersättning för den förlorade produktionen.

Ersättningsbeloppet beräknas utifrån din elproduktion under närmast föregående period som motsvarar den period där du är förhindrad att producera el till följd av skada, eller till dess att den skada på byggnaden som berättigar till ersättning enligt detta moment är slutreglerad om den perioden är kortare. Ersättningen per kWh fastställs till timpriset hos nordisk elbörs på skadedagen.

Ersättningsbeloppet kan max uppgå till 50 SEK per dag och betalas ut i max 24 månader. Det högsta belopp som totalt kan betalas ut per skada är 30 000 SEK. Om du drabbats av flera skador där varje skada enskilt hade berättigat till ersättning enligt detta moment under samma tidsperiod så utgår alltid ersättning för max en skada enligt begränsningarna ovan.

Hyresbortfall

Försäkringen ersätter hyresbortfall om din bostad eller del av den uthyrd. Ersättning lämnas med det belopp som du enligt lag är skyldig att sätta ned hyran med. Vi drar av kostnader för värme och andra driftskostnader som du spar under tiden.

Aktsamhetskrav

Det finns aktsamhetskrav som tillämpas för alla skadehändelser, dessa återfinns i avsnittet Aktsamhetskrav i kap 8 (Dina skyldigheter som försäkringstagare). Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda kan ersättningen sättas ned i enlighet med vad som kan utläsas i avsnittet.

Självrisk

För skada som ersätts genom momentet Merutgifter och hyresbortfall vid egendomsskada så tillämpas ingen självrisk.

3.13 Underförsäkringsskydd

Lösöre

Försäkringen omfattar nyanskaffningar som görs under gällande försäkringsperiod och som medför att värdet av din sammanlagda egendom överstiger försäkringsbeloppet för lös egendom i bostaden. Senast i samband med den nya försäkringsperioden, det vill säga första huvudförfallodagen efter nyanskaffningen gjorts, måste du dock se till att försäkringsbeloppet i din försäkring motsvarar värdet på din egendom. Om du inte gör detta riskerar du att få nedsatt ersättning vid skada.

Byggnad

Om du under pågående försäkringsperiod har utfört en om- eller tillbyggnad som gör att värdet på din fastighet ökat medför det inte att du omedelbart blir underförsäkrad. Senast i samband med den nya försäkringsperioden, det vill säga första huvudförfallodagen efter att om- eller tillbyggnaden utförts, måste du dock se till att din försäkring uppdateras med uppgifter om förändringen. Om du inte gör detta riskerar du att få nedsatt ersättning vid skada.

3.14 Förstärkt skydd GarBo nybyggnadsförsäkring

3.14.1 Reducerad självrisk

Om du får en skada på den försäkrade fastigheten som ersätts genom en nybyggnadsförsäkring tecknad hos GarBo så betalar vi upp till 0,5 prisbasbelopp av din självrisk.

3.14.2 Efterskydd nybyggnadsförsäkring

Om det för den försäkrade fastigheten finns en nybyggnadsförsäkring tecknad hos GarBo dagen innan nybyggnadsförsäkringens upphörande finns ett förlängt skydd för tak och dränering genom denna försäkring.

Försäkringen gäller

- I ytterligare 2 år framåt räknat från nybyggnadsförsäkringens upphörande
- För skada på tak eller dränering i huvud- och komplementbyggnad
- Och som hade omfattats av nybyggnadsförsäkringen dagen innan nybyggnadsförsäkringens upphörande om skadan inträffat före den tidpunkten

Definitioner

- **Tak**

Med tak avses yttertak, det vill säga hela takkonstruktionen ovanför takstolar, samt den bärande takkonstruktionen.

- **Dränering**

Med dränering avses system eller del av system för att leda bort oönskat grundvatten eller ytvatten från huvudbyggnad på den försäkrade fastigheten.

- **Nybyggnadsförsäkringens upphörande**

Med nybyggnadsförsäkringens upphörande avses tidpunkten som inträffar 10 år från det datum då försäkrade leveranser och entreprenader godkänts vid slutbesiktningen.

4. Grundskydd person

4.1 Ansvarsskydd

Försäkringen gäller när någon kräver att du ska betala skadestånd för en person- eller sakskada som du av oaktsamhet orsakat under försäkringstiden och som du enligt gällande skadeståndsrätt är skyldig att betala. Försäkringen gäller för dig som privatperson. Om du krävs på ersättning på grund av skada som kan omfattas av försäkringen och beräknas överstiga försäkringens självrisk:

- Ska du anmäla kravet till oss utan dröjsmål
- Utreder vi om du är skadeståndsskyldig
- Förhandlar vi med den som kräver skadestånd
- För vi din talan vid rättegång och svarar i så fall också förrättegångskostnader
- Betalar vi det skadestånd som du är skyldig att utge

Blir det rättegång ska du genast underrätta oss om det och följa GarBos anvisningar. Vid rättegång betalar vi dina rättegångskostnader i den utsträckning de är skäliga och överensstämmer med GarBos intresse i rättegången. Om vi inte får underrättelse om rättegången eller om GarBos anvisningar inte följs blir inte domen bindande för oss.

Byggherreansvar

Försäkringen gäller för skadeståndskrav som riktas mot dig i egenskap av byggherre och utövare av byggnadsarbete för egen räkning vid uppförande, om- eller tillbyggnad av försäkrad fastighet. Försäkringen omfattar då även din ansvarighet som arbetsgivare åt den som hjälper dig med byggnadsarbetet, om han inte utför arbetet som entreprenör eller som anställd hos sådan.

Skada orsakad av barn

Barn upp till fyraårsåldern blir normalt inte skadeståndsskyldiga för skador som de orsakar. Om försäkrat barn som orsakat skada genom oaktsamhet inte uppnått sådan ålder, bedömer vi barnets ansvar som om barnet uppnått fyraårsåldern. Detta gäller inte i den mån ersättning för skadan i stället kan utgå från annan eller från annan försäkring.

Skada på annans bostad

Försäkringen gäller för skada på bostad, hotellrum eller liknande som du hyr eller lånar.

Innehar du bostadsrätt och tecknat bostadsrättsförsäkring hos oss ingår gäller försäkringen för skada på sådan egendom som du enligt stadgarna inte har underhållsansvar för.

Skadan ska ha uppkommit genom brand, explosion eller utströmning av vätska, ånga eller gas från ledningssystem, kyl- eller frysanläggning, vattensäng eller akvarium.

Har skadan uppkommit på annat sätt omfattar försäkringen endast skada på

- Vatten- och avloppssystem och därtill anslutet sanitetsgods såsom tvättställ, badkar, toalettstol och bidé
- Glas i fönster och dörrar
- Kyl, sval, frys, spis, disk- och tvättmaskin
- maskinella anordningar i tvättstuga utanför bostaden.
- Vid resa gäller försäkringen även för skada på inventarier i hotellrum eller annan hyrd eller lånad bostad.

Undantag

Försäkringen ersätter inte skada

- Som har samband med din yrkes- eller tjänsteutövning eller annan förvärvsverksamhet
- Som du vållat uppsåtligt. Undantaget tillämpas inte för någon som var i sådant sinnestillstånd som avses i 30 kap 6 § brottsbalken eller var under 12 år vid skadetillfället.
- Som hänt när du gjort dig skyldig till uppsåtlig gärning som skulle kunna leda till fängelse. När det gäller skada genom oaktsam **våldtäkt** eller oaktsamt sexuellt övergrepp behöver det **inte** ha skett uppsåtligt för att skadan ska undantas
- Som uppkommit på grund av slitage eller vanvård
- Som tillfogats försäkrad person
- Som du är ansvarig för i egenskap av ägare eller innehavare av fastighet, tomträtt, bostadsrättslägenhet eller lägenhet som inte omfattas av denna försäkring. Undantaget avser inte obebodda tomter som du äger för eget privat bostadsändamål. I fråga om försäkrad jordbruksfastighet gäller försäkringen endast dig i egenskap ägare till bostadshus som bebos av någon av de försäkrade (villahem-, villabyggnads eller fritidshusförsäkring).
- För dig såsom byggherre och utövare av byggnadsarbete för egen räkning vid uppförande, om- eller tillbyggnad av försäkrad fastighet. Försäkringen omfattar då även din ansvarighet som arbetsgivare åt den som hjälper dig med byggnadsarbetet, om han inte utför arbetet som entreprenör eller som anställd hos sådan.
- Som du är ansvarig för som ägare, brukare eller förare av motordrivet fordon, husvagn, annat släpfordon då skadan uppkommit i följd av trafik med fordonet. Undantaget avser inte motordriven rullstol och inte heller trädgårdsredskap för privat bruk som inte är registreringspliktigt.
- Som du är ansvarig för som ägare, brukare eller förare av vatten eller luftfarkost. Undantaget avser inte paddelkanot, roddbåt upp till 5 meter och surfingbräda.
- Som kan ersättas genom annan försäkring
- På egendom som du hyrt, lånat, bearbetat, reparerat, förvarat, transporterat eller på annat sätt tagit mer än helt tillfällig befattningsmed. Med helt

tillfällig befattningsmed avses här inte enbart en kortvarig befattningsmed utan även att den, för en privatperson, har varit av okvalificerad art.

- Som uppkommit genom en förälders skadeståndsansvar enligt 3 kap. 5 § skadeståndslagen.

Högsta ersättningsbelopp

Vid personskada betalar vi högst 5 000 000 kr per skadetillfälle. Vid sakskada betalar vi högst 5 000 000 kr per försäkringsår. Detta gäller även om

- Flera av dem som försäkringen gäller för är skadeståndsskyldiga
- Flera skador uppkommit av samma orsak och vid samma tillfälle

Självrisk

För ansvarsskada tillämpas grundsjälvrisk.

4.2 Rättskydd

Försäkringen betalar i vissa tvister ombuds- och rättegångskostnader som du inte kan få ersättning för av motpart. Du kan inte få ersättning om du, i eller utom rättegång, avstår från dina möjligheter att få ersättning från motparten.

Följande tvister omfattas

- Tvist som kan prövas som tvistemål i tingsrätt, hovrätt, eller Högsta domstolen.
- Tvist om ersättning för miljöskador och inlösen enligt 32 kap Miljöbalken.
- Överklagande av lantmäteriförrättning till mark- och miljödomstol och till Mark- och miljööverdomstolen.

Försäkringen gäller inte i brottmål eller ärenden.

Om tvisten prövas eller handläggs av nämnd, annan myndighet eller instans (t.ex. vid intern överprövning av försäkringsgivaren) än ovan nämnda gäller inte försäkringen för den prövningen/- handläggningen.

I tvist angående klander av bodelning, testamente, ogiltigförklaring/tolkning av testamente, kränkning av laglott och andra arvstvister gäller försäkringen inte innan talan har väckts i domstol.

I tvist som har sin grund i händelse eller omständighet som inträffat utanför Norden får du rättskydd endast om händelsen eller omständigheten inträffat när du var på resa, och tvisten gäller dig i egenskap av resenär.

Undantag

Försäkringen gäller inte tvist

- Som vid rättslig prövning kan bli småmål enligt 1 kap 3d § rättegångsbalken. Detta undantag tillämpas inte vid tvist rörande försäkringsavtalet.
- Som ska handläggas enligt lagen om grupprättegång, och du är gruppledare, men inte part i målet.
- Med någon som du är eller har varit gift, registrerad partner eller sambo med. Försäkringen gäller dock för tvist om vårdnad, umgänge och underhåll till barn och barns boende om de händelser och

omständigheter som ligger till grund för tvisten inträffat senare än ett år efter det att äktenskapet eller samboförhållandet upphörde. Detta gäller även om barnet är part i målet när det gäller underhåll till barnet.

- Som har samband med
  - Någon av de försäkrades yrkes- eller tjänsteutövning eller annan förvärvsverksamhet - lån, pantsättning eller borgensåtagande av dig till juridisk person eller till privatperson som använt det eller avser att använda det i förvärvsverksamhet
  - Ekonomiska åtgärder som för en privatperson är av ovanlig art eller omfattning
  - Fordran eller anspråk som överlätits till dig om det inte är uppenbart att överlåtelsen skett innan tvisten uppkom
  - Dig som ägare till annan fastighet, byggnad eller bostadsrätt än den försäkrade. Undantaget gäller även för dig som innehavare av annan tomträtt än den försäkrade
  - Dig som ägare, brukare eller förare av fordon eller farkost som är undantagen egendom i villkoret såvida det inte är fråga om fordon som korttidshyrs utanför Norden
  - Gärning som föranlett att du delgivits misstanke eller åtalats för brott som kräver uppsåt för straffbarhet. Undantaget gäller också gärning som föranlett att du delgivits misstanke eller åtalats för oaktsam våldtäkt eller oaktsamt sexuellt övergrepp.
- Där du inte har befogat intresse av att få din sak behandlad

Ombud

För att försäkringen ska gälla måste du anlita ett ombud att företräda dig i förhandlingar och rättegång. Ombudet ska

1. Vara ledamot av Sveriges advokatsamfund (advokat) eller jurist anställd hos advokat eller
2. Kunna visa att han/hon någon gång under de tre senaste åren förordnats till biträde enligt rättshjälpslagen i tvist av liknande beskaffenhet och fortfarande är lämplig som sådant biträde eller
3. På annat tillfredsställande sätt kunna visa att han/hon har lämplighet för uppdraget.

I tvist som handläggs utomlands måste du anlita ombud som försäkringsgivaren godkänner. Prövning av ombuds lämplighet enligt 2 och 3 kan, på begäran av ombudet, dig eller försäkringsgivaren göras av Försäkringsförbundet enligt "instruktion för Försäkringsförbundets prövningsförfarande beträffande ombuds lämplighet".

Försäkringsgivaren, liksom advokat, har rätt att påkalla prövning i ombudskostnadsnämnden av advokats arvode och kostnader. Annat godkänt ombuds arvode och kostnader kan prövas av Försäkringsförbundets nämnd för rättsskyddsfrågor.

Vad ersätter försäkringen?

Du får ersättning för följande slag av kostnader som är nödvändiga, skäligen och motiverade med hänsyn till tvistens beskaffenhet

- För ditt ombuds arvode och kostnader
- För högst 100 timmars arbete
- För utredning före rättegång som ditt ombud beställt
- För bevisning i rättegång och skiljemannaförfarande
- Expeditionskostnader i domstol
- Rättegångskostnader som du ålagts att betala till motpart eller staten, eller som du vid förlikning under rättegång åtagit dig att betala till motpart om det är uppenbart att du skulle dömts att betala högre rättegångskostnader
- För medling enligt 42 kap 17 § rättegångsbalken.

Ombudsarvode lämnas för skälig tidsåtgång och högst enligt den timkostnadsnorm som domstolsverket tillämpar vid fastställande av taxa i vissa mål. Ersättning för ombuds tidspilan ersätts högst i enlighet med Domstolsverkets föreskrifter angående beräkning av ersättning för tidsspilan.

Ersättning kan i den mån försäkringsbolaget finner det lämpligt betalas innan tvisten slutligt avgjorts.

Vad är det som försäkringen inte ersätter?

Försäkringen ersätter inte kostnader för

- Eget arbete, förlorad inkomst, resor, uppehälle eller andra kostnader för dig eller annan försäkrad
- Merkostnad som uppstår genom att du anlitar flera ombud, byter ombud eller anlitar ombud på annan ort än din bostadsort eller ort där tvisten ska prövas
- Ersättning till skiljemän
- Verkställighet av dom, beslut eller avtal
- Om skadestånd till dig får anses innefatta även kompensation för dina advokatkostnader betalas inte någon ersättning för dessa.

När gäller försäkringen?

När tvisten uppstår ska du vara försäkrad och ha haft samma slags försäkring (hos oss eller i annat bolag) under en sammanhängande tid av minst två år. Om du alltjämt har försäkring i annat bolag när tvisten uppstår kan endast försäkringstiden hos försäkringsgivaren tillgodoräknas.

Tvist anses uppstå vid den tidpunkt när en part helt eller delvis avvisar ett framställt anspråk.

Om du inte haft försäkring i två år när tvisten uppstår kan du ändå få rättsskydd om

- Ditt behov av aktuell försäkring funnits kortare tid än två år, men du tecknade försäkringen så snart försäkringsbehovet uppstod eller
- Samtliga de händelser eller omständigheter som ligger till grund för
- Anspråket har inträffat sedan försäkringen trädde i kraft

Om du inte har försäkring när tvisten uppstår kan du ändå få rättsskydd om de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket har inträffat under den tid du hade aktuell försäkring. Då tvisten uppstår får det inte ha gått längre tid än tio år sedan den försäkringen upphörde. I sådant fall tillämpas det villkor som vid tiden för tvistens uppkomst gällde för aktuell försäkring.

Högsta ersättningsbelopp

Försäkringen ersätter arvode till ditt ombud för högst 100 timmars arbete. Från ersättningen avräknas självrisk (se nedan). Vid varje tvist betalar försäkringen ersättning med sammanlagt högst 400 000 kr, varav högst 20 000 kr för egna utredningskostnader och 20 000 kr för vittnesersättning. Det anses som en (1) tvist om du och annan försäkrad står på samma sida.

Flera tvister som väsentligen grundar sig på samma händelser eller omständigheter räknas också som en tvist.

Således kan en (1) tvist föreligga även då yrkandena inte stöder sig på samma rättsliga grund.

Om flera tvister kan handläggas i samma rättegång enligt 14 kap rättegångsbalken räknas de som en (1) tvist.

Självrisk

För rättsskyddsskada gäller särskild självrisk som kan vara högre än grundsjälvrisk. Den särskilda självrisk är 20 % av skadekostnaden, lägst grundsjälvrisk och uppgår till max 40 000 kr per skadetillfälle.

4.3 Överfallsskydd

Skyddet gäller för dig i egenskap av privatperson.

Försäkringen gäller

- Om du själv har utsatts för något av de i avsnittet nedan uppräknade gärningar angivna i brottsbalken. Försäkringen kan då ersätta:
  - Schabloniserad överfallsersättning enligt tabell för kränkning, sveda, värk och vårdkostnader under akuttid
  - Medicinsk invaliditet
  - Tandskada
  - Dödsfallsersättning med ett engångsbelopp ifall du eller en närstående person till dig uppsåtligt dödas.
  - Ombudshjälp vid sexualbrott

Undantag

Försäkringen gäller inte

- För skada som har samband med din yrkes- eller tjänsteutövning eller annan förvärvsverksamhet.
- Om skadan har samband med brottslig handling som du utför eller har utfört. Överfallsskyddet gäller inte heller om ditt deltagande i brottslig handling är i form av medverkan, försök, förberedelse eller stämpling till brott.

Aktsamhetskrav

Du ska inte agera på sådant sätt att du utan skälig anledning utsätter dig för risken att skadas. Detta innebär till exempel att du inte ska:

- Tillgripa eller hota om våld
- Uppträda provocerande i tal eller handlingar
- Ge dig in i eller stanna kvar i situationer eller miljöer där bråk uppstått, riskerar att uppstå eller vanligen förekommer. Risken att hamna i en sådan situation ökar dessutom om du är påverkad av alkohol, narkotika, andra berusningsmedel eller använder läkemedel på ett felaktigt sätt. Aktsamhetskraven ovan tillämpas inte om du utsätts för sexualbrott.

Det finns även aktsamhetskrav som tillämpas för alla skadehändelser, dessa återfinns i avsnittet Aktsamhetskrav i kap 8 (Dina skyldigheter som försäkringstagare). Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda kan ersättningen sättas ned i enlighet med vad som kan utläsas i avsnittet.

Särskilda krav vid skada

För att kunna få ersättning måste du

- Utan dröjsmål anmäla skada till polisen på den ort eller i det land där händelsen inträffade
- Medverka i polisutredningen genom att lämna alla uppgifter du har
- Utan dröjsmål uppsöka läkare samt uppvisa läkarintyg
- Om gärningspersonen är okänd – en slutförd förundersökning gjord av polisen.
- Om gärningspersonen är känd kunna uppvisa en lagakraftvunnen dom. I vissa situationer kan försäkringsgivaren bortse från kravet på lagakraftvunnen dom i fall där det finns en utpekad gärningsperson:
  - Gärningspersonen har avlidit innan fällande dom meddelats och den försäkrade styrkt sitt krav på så sätt att det får anses uppenbart att skadan har inträffat på sådant sätt försäkrad framfört
  - Gärningspersonen har avvikit och undanhåller sig från rättegång och den försäkrade gjort klart mer sannolikt att skadan har inträffat på sådant sätt som försäkrad framfört
  - Brotts som medger ersättning enligt överfallsskyddet har inträffat i ett land där brottet inte är kriminaliserat, åtal för brottet inte kan väckas i Sverige och den försäkrade styrkt sitt krav på så sätt att det får anses uppenbart att skadan har inträffat på sådant sätt försäkrad framfört.

Självrisk

För överfallsskada tillämpas ingen självrisk

4.3.1 Överfallsersättning

Ersättning lämnas med ett fast ersättningsbelopp enligt nedan:

- Misshandel; 8 000 kr.
- Grov misshandel; 15 000 kr.
- Synnerligen grov misshandel; 30 000 kr.
- Grov misshandel som medfört livshotande kroppsskada; 70 000 kr.
- Oaktsam våldtäkt; 75 000 kr
- Våldtäkt 150 000 kr
- Sexuellt ofredande av barn 15 000 kr

- Sexuellt övergrepp mot barn och sexuellt utnyttjande av barn 75 000 kr.
- Grovt sexuellt övergrepp mot barn 150 000 kr.
- Våldtäkt mot barn 175 000 kr
- Mordförsök eller dråpförsök
  - Om gärningen inte medfört livshotande kroppsskada; 70 000 kr.
  - Om gärningen medfört livshotande kroppsskada; 150 000 kr.

Med barn avser vi person som vid gärningstillfället inte fyllt 18 år.

4.3.2 Medicinsk invaliditet

Med medicinsk invaliditet menas en för framtiden bestående nedsättning av kroppens totala rörelse- och funktionsförmåga. Bedömningen görs utifrån vad som objektivt kan fastställas och utan hänsyn till yrke- och fritidssysselsättning. Som medicinsk invaliditet räknas även bestående värk, förlust av sinnesfunktion eller inre organ.

Försäkringen ersätter medicinsk invaliditet upp till en maximal ersättning om 15 prisbasbelopp för bestående men orsakade av överfallsskadan.

Den medicinska invaliditetsgraden beräknas med tillämpning av Försäkringsförbundets vid tidpunkten för beräkningen gällande tabellverk. Rätt till invaliditetsersättning uppkommer när ditt tillstånd är bestående och ej livshotande. Rätten till ersättning inträder dock tidigast 12 månader efter skadedagen.

Ersättningsbeloppet räknas fram genom att procentsatsen motsvarande invaliditetsgraden multipliceras med försäkringsbeloppet. Försäkringsbeloppet minskas med 5 procent för varje år från och med det att du fyllt 56 år. Minskningen upphör vid 71 års ålder då 20 procent återstår av det ursprungliga kapitalbeloppet.

4.3.3 Tandskada

Vid behov av tandläkarvård till följd av överfallsskada som berättigat till ersättning ersätts nödvändiga och skäliga kostnader för behandling som utförts av tandläkare och som omfattas av statligt tandvårdsstöd.

För tandbehandling hos tandläkare som inte är ansluten till Försäkringskassan ersätter försäkringen den avgift du skulle ha haft om tandläkaren varit ansluten till Försäkringskassan. Behandling och arvode ska ha godkänts av oss i förväg, akuta åtgärder undantagna.

Ersättning lämnas för kostnader för behandling inom fem år från överfallet. Måste slutbehandlingen på grund av din ålder uppskjutas till senare tidpunkt, ersätts även kostnader för den uppskjutna behandlingen under förutsättning att vi innan du fyllt 25 år godkänt den uppskjutna behandlingen. Slutbehandlingen måste vid uppskjuten behandling vara utförd innan du fyller 30 år.

Ersättning lämnas endast för en slutbehandling per skada. Med tandskada menas även skada på tandprotes som var på plats i munnen när den skadades.

4.3.4 Dödsfallsersättning

Om du avlider till följd av någon av skada som medger ersättning enligt brottsrubriceringar som anges i avsnittet 4.3.1 (Överfallsersättning) lämnar försäkringen ett engångsbelopp på 50 000 kr. Beloppet betalas ut till dödsboet.

Om närstående person till dig uppsåtligt dödas lämnar försäkringen ett engångsbelopp på 50 000 kr. Med närstående person menar vi Make/maka, sambo, registrerad partner, barn, syskon, föräldrar, barnbarn, mor- och farföräldrar och svärföräldrar samt person som har vårdnad om någon inom denna krets.

4.3.5 Ombudshjälp vid sexualbrott

Om du under försäkringstiden utsätts för sådant brott som uppräknas i Brottsbalkens sjätte kapitel kan ombudskostnader utgå när du behöver hjälp med att

- Begära överprövning av nedlagd förundersökning om åklagaren väljer att lägga ned förundersökningen för att brott ej kan styrkas.
- Driva in skadeståndet vid fällande dom i de fall gärningspersonen saknar medel. Ersättning utgår för hjälp med att färdigställa och skicka in en ansökan till brottsoffermyndigheten.

Högsta ersättningsbelopp

Försäkringen ersätter ombudets arvode och omkostnader upp till 20 000 kronor per försäkrad. Arvode lämnas för skälig tidsåtgång och högst enligt den timkostnadsnorm som regeringen fastställer vid ersättning till rättshjälpsbiträde enligt rättshjälpslagen. Om du har utsatts för upprepade brott av samma gärningsperson vid olika tillfällen eller av en eller flera gärningspersoner vid samma tillfälle lämnas endast ett ersättningsbelopp.

Ombud

För att försäkringen ska gälla måste du anlita ett ombud att företräda dig i förhandlingar och rättegång. Ombudet ska

1. Vara ledamot av Sveriges advokatsamfund (advokat) eller jurist anställd hos advokat eller
2. Kunna visa att han/hon någon gång under de tre senaste åren förordnats till biträde enligt rättshjälpslagen i tvist av liknande beskaffenhet och fortfarande är lämplig som sådant biträde eller
3. På annat tillfredsställande sätt kunna visa att han/hon har lämplighet för uppdraget

I tvist som handläggs utomlands måste du anlita ombud som försäkringsgivaren godkänner. Prövning av ombuds lämplighet enligt 2 och 3 kan, på begäran av ombudet, dig eller försäkringsgivaren göras av Försäkringsförbundet enligt "instruktion för Försäkringsförbundets prövningsförfarande beträffande ombuds lämplighet".

Försäkringsgivaren, liksom advokat, har rätt att påkalla prövning i ombudskostnadsnämnden av advokats arvode och kostnader. Annat godkänt ombudsarvode och kostnader kan prövas av Försäkringsförbundets nämnd för rättsskyddsfrågor.

4.4 Reseskydd

Reseförsäkringen gäller för dig under resa som du företar i egenskap av privatperson. Reseförsäkringen gäller inte för skada som inträffar under tjänsteresa eller skada som har samband med din yrkes- eller tjänsteutövning eller annan förvärvsverksamhet. Researrangemanget ska vara bokad och betalt innan avresa från Sverige.

Definitioner

- Olycksfall

Kroppsskada som drabbar dig ofrivilligt genom oförutsedd plötslig yttre händelse. Förfrysning, värmeslag, solsting och smitta på grund av fästingbett betraktas också som olycksfall. Skada på tand vid tuggning eller bitning betraktas inte som olycksfall.

- Akut sjukdom

Oförutsedd försämring av hälsotillståndet, som inte är att betrakta som olycksfallsskada.

- Närstående person

Make/maka, sambo, registrerad partner, barn, syskon, föräldrar, barnbarn, mor- och farföräldrar och svärföräldrar samt person som har vårdnad om någon inom denna krets.

Försäkringen gäller för

- privata resor utanför Norden under de första 60 dagarna av resan räknat från avresedagen.

Resor där du regelbundet studerar eller arbetar är därmed undantagna, detsamma gäller skada som beror på sjukdom eller olycksfall som uppkommit i samband med din yrkes- eller tjänsteutövning eller annan förvärvsverksamhet.

Resa anses påbörjad när du lämnar din bostad och i direkt anslutning därefter lämnar din hemortskommun och resan avslutas när du återvänder till din bostad i din hemortskommun. För resor inom Norden gäller försäkringen på samma sätt, dock endast om resan är avsedd att vara mer än i två dygn.

Är du inte varaktigt boende i Sverige gäller försäkringen enbart för skada som inträffat i Sverige.

Försäkringen gäller inte för

- Kostnader som beror på att vårdbehov förelåg redan då avresan startade. Vid akut försämring som inte kunnat förutses ersätter vi dock kostnader som beror på försämringen
- Kostnader som kan ersättas från annat håll enligt lag, annan författning eller konvention. Om du inte är ansluten till Försäkringskassan i Sverige, betalar vi bara den kostnad som vi skulle ha ersatt om du varit ansluten
- Skada som inträffar i land eller område dit UD på grund av säkerhetsläget avråder från att resa.
- För vård- och resekostnader som har samband med planerad behandling/operation/rehabilitering

Aktsamhetskrav

Du ska inte

- Företa resa i strid med medicinska råd av läkare
- Göra dig skyldig till uppsåtlig gärning som är straffbar och som har samband med skadan

- Använda alkohol, andra berusningsmedel, sömnmedel, narkotiska medel eller missbrukar läkemedel på sådant sätt att det påverkar ditt handlande och du därmed drabbas av olycksfall eller sjukdom
- Tillgripa eller hota om våld, ge dig in i eller stanna kvar i situationer eller miljöer där bråk uppstått, riskerar att uppstå eller vanligen förekommer, uppträda provocerande i tal eller handlingar. Risken att hamna i en sådan situation ökar dessutom om du är påverkad av alkohol, narkotika, andra berusningsmedel eller använder läkemedel på ett felaktigt sätt

Det finns även aktsamhetskrav som tillämpas för alla skadehändelser, dessa återfinns i avsnittet Aktsamhetskrav i kap 8 (Dina skyldigheter som försäkringstagare). Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda kan ersättningen sättas ned i enlighet med vad som kan utläsas i avsnittet.

Självrisk

För skada tillämpas grundsjälvrisk.

4.4.1 Läke- och resekostnader

Vi betalar vid olycksfall eller akut sjukdom nödvändiga och skäligen kostnader för

- Sjukhus- och läkarvård samt för annan behandling som legitimerad läkare föreskriver
- Provisorisk behandling av akuta tandbesvär som uppkommit under resan och som måste åtgärdas utanför hemorten i Sverige. Högsta ersättningsbelopp är då 5 000 kr. Behandling av läkare ska i förväg godkännas av försäkringsgivaren. Vid tandskada till följd av olycksfall ska föreslagen behandling och kostnader godkännas av försäkringsgivaren i förväg. Efter bedömning har försäkringsgivaren alltid rätt att kräva att du återvänder till Sverige för behandling.
- Resor i samband med ersättningsbar vård och behandling. Du ska anlita det billigaste färdstätt som kan användas med hänsyn till ditt tillstånd. Använder du egen bil får du ersättning enligt skattemyndighetens schablonbelopp för reseavdrag.

Vid akut sjukdom får du ersättning för ovanstående kostnader under upp till 60 dagar från första läkarbesöket. Vid olycksfallsskada är ersättningstiden upp till tre år från olyckstillfället.

4.4.2 Merkostnader

Försäkringen ersätter nödvändiga och skäligen merkostnader för

- Förlängning av vistelsen på en ort eller ändring av förläggningssättet, på grund av olycksfall eller akut sjukdom, enligt legitimerad läkares föreskrifter. Vi ersätter också motsvarande merkostnader för medföljande försäkrad, som tvingas stanna kvar hos den sjuke eller skadade. Ersättning lämnas i högst 60 dagar.
- Resa till hemorten i Sverige om du inte kan åka hem som planerat på grund av sjukdom eller olycksfall och som sker enligt läkares föreskrift och innebär

ett dyrare färd sätt. Vi ersätter också motsvarande merkostnader för medföljande försäkrad.

Färd sättet ska vara föreskrivet av läkare efter samråd med försäkringsgivaren.

- Resa till hemorten i Sverige med reguljärt transportmedel om du tvingas avbryta resan på grund av att närstående person i Sverige blivit allvarligt sjuk, råkat ut för allvarligt olycksfall eller avlidit
- Resa till hemorten i Sverige med reguljärt transportmedel om oförutsedd händelse har inträffat som orsakat väsentlig egendomsskada på din bostad i Sverige
- Två närståendes resa till dig från hemorten i Sverige och åter samt uppehållskostnader, om du drabbas av sjukdom eller olycksfall som av legitimerad läkare betraktas som livshotande. Alla resor ska i förväg godkännas av försäkringsgivaren. Ersättningen begränsas till sammanlagt 50 000 kr.
- Transport till hemorten i Sverige av försäkrad, som oväntat har avlidit under resan. Vi betalar också merkostnader för medföljande försäkrads hemresa. Vid dödsfall utomlands kan vi i stället för hemtransport av den avlidne ersätta kostnad för begravning på platsen, dock högst 25 000 kr.
- Resa, kost och logi för två närstående personer, som reser från hemorten i Sverige för att delta i begravningen av avlidne försäkrad, som inte transporterats hem

4.5 Katastrofskydd på resa

Försäkringen gäller

- För nödvändiga och skäligen merkostnader för omedelbar hemresa till Sverige om du omedelbart måste avbryta din utlandsresa i förtid på grund av att det oförutsett:
  - Har uppstått en naturkatastrof* eller epidemi
  - Har uppstått en situation som kan betraktas som terrorism** eller om det är en överhängande fara för terrorism**
  - Har uppstått krig eller krigsliknande tillstånd.

*Med naturkatastrof avses händelser som är av sådan omfattning att lokala räddningsstyrkor inte klarar av att hantera situationen själva utan behöver nationell eller internationell assistans, till exempel jordbävningar och orkaner.

**Med terrorism menas en handling, inklusive våld eller hot om våld, som begåtts med politiskt, religiöst, ideologiskt eller etniskt mål/ grund, inklusive syftet att påverka en regering eller sprida offentlig rädsla. En sådan handling betraktas som terrorism, oavsett om den begås av en eller flera personer, och oavsett om de handlar på egen hand eller i förbindelse med en eller flera organisationer och/eller myndigheter.

Försäkringen gäller inte

- Om du vid en tidigare tidpunkt har ignorerat att följa det Svenska Utrikesdepartementets rekommendationer till evakuering
- Kostnader som kan ersättas från annat håll enligt lag, annan författning, konvention, garanti eller

från hotell, uthyrare, researrangör, resebyrå, transportföretag och liknande

- På en krigsskådeplats*. Dock gäller försäkringen, om du befinner dig på krigsskådeplatsen vid krigshandlingens start, om villkoren som anges under begränsningar ovan är uppfyllda

*Med en krigsskådeplats innefattas ett område upp till 100 km från den plats eller de platser, där det pågår krigshandlingar.

Begränsningar

- Händelsen ska ha inträffat på det resmål där du befinner dig och ha ägt rum under resan
- Händelsen ska ha fått till följd att Sveriges Utrikesdepartement avråder från resor till det aktuella området eller svenska staten väljer att sätta in krisberedskap för att evakuera från utlandet
- I område som drabbats av krigsutbrott gäller försäkringen inom tre månader räknat från oroligheternas utbrott om du vistades i det drabbade området vid utbrottet och du inte har deltagit i händelserna eller tagit befattning med dem som rapportör eller liknande

Högsta ersättningsbelopp

10 000 kr per försäkrad person.

Självrisk

För skada tillämpas grundsjälvrisk.

4.6 Krisskydd

Försäkringen lämnar ersättning för kristerapi för försäkrad som drabbas av akut psykisk kris till följd av skada som är ersättningsbar enligt grundvillkoret.

Försäkringen gäller för

- Ersättningsbar skada till följd av rån, brand eller inbrott
- Sådan händelse som berättigar till ersättning genom omställningsskyddet
- Sådan händelse som berättigar till ersättning genom skydd vid kränkande behandling i skolan
- Sådan händelse som berättigar till ersättning genom överfallsskyddet eller om du under försäkringstiden drabbas av akut psykisk kris till följd av att du utsätts för annat brott som uppräknas i Brottsbalkens sjätte kapitel
- Naturkatastrof eller terroristhandling

Försäkringen gäller inte för

• Psykisk ohälsa som är en följd av skada som tillfogas dig av någon annan som omfattas av försäkringen. Undantaget gäller inte för akut psykisk kris som uppstår ifall du har utsatts för något av de i avsnitt Överfallsskydd uppräknade gärningar angivna i brottsbalken eller om du under försäkringstiden drabbas av akut psykisk kris till följd av att du utsätts för annat brott som uppräknas i Brottsbalkens sjätte kapitel.

- Något som har samband med din yrkes- eller tjänsteutövning eller annan förvärvsverksamhet
- Akut psykisk kris som uppkommer eller har samband med att du utför eller medverkar till

brottslig handling som enligt svensk lag kan leda till fängelse.

Högsta ersättningsbelopp

Högsta ersättningsbelopp är ett halvt prisbasbelopp per försäkrad.

Försäkringen omfattar högst tio behandlingstillfällen samt skäliga och nödvändiga resekostnader inom Sverige om du reser mer än 30 km per behandlingstillfälle.

Behandlingen ska utföras av legitimerad psykolog i Sverige.

Behandlingarna ska ske inom ett år från skadetillfället. Samtliga kostnader ska på förhand godkännas av försäkringsgivaren. Med kostnader för behandling avses arvode för samtalsterapi/psykologkonsultation.

Aktsamhetskrav

Det finns aktsamhetskrav som tillämpas för alla skadehändelser, dessa återfinns i avsnittet Aktsamhetskrav i kap 8 (Dina skyldigheter som försäkringstagare). Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda kan ersättningen sättas ned i enlighet med vad som kan utläsas i avsnittet.

Självrisk

För krisskydd tillämpas ingen självrisk.

4.7 ID-skydd

Med identitetsstöld avses situationer där tredjeman, utan den försäkrades samtycke, använder sig av den försäkrades identifikationsbevis i syfte att begå bedrägeri eller annan kriminell handling.

Det kan exempelvis handla om att öppna ett bankkonto, ansöka om kreditkort, lån eller registrera telefonabonnemang i den försäkrades namn.

Varje handling, eller flera upprepade sammanhängande handlingar, som uppstår till följd av identitetsstöld är att betrakta som en och samma skadehändelse. Med identifikationsbevis avses varje legitimation som är avsedd att identifiera den försäkrade, exempelvis pass, bankkort, körkort, personnummer, kontonummer, inloggningskoder, digitalsignatur, pinkoder och så vidare.

Försäkringen gäller för

- Kostnader för att återanskaffa stulna identitetshandlingar, körkort, pass eller annan av bankerna godtagen identitetshandling med fotografi. Med kostnader avses direkta kostnader såsom avgifter, fotografering och liknande. Ersättning utgår inte för indirekta kostnader. Ersättning lämnas med högst 1000 kr för varje skadehändelse och med högst 2 000 kr under en försäkringsperiod.
- Ombudskostnader till följd av identitetsstöld. Försäkringen ersätter nödvändiga och skäliga kostnader för juridiskt ombud i enlighet med avsnitt Rättskydd i samband med att obehörig person använt försäkringstagarens identitetshandling vid betalning med check eller kort, eller vid upptagande av kredit på sätt som medfört krav på betalning.

Begränsningen av ersättning för juridiskt ombud i avsnittet Rättskydd gäller för varje skadehändelse och försäkringsperiod. Undantaget i avsnittet Rättskydd för tvister som vid en rättslig prövning ska handläggas som så kallade småmål tillämpas inte vid sådana tvister.

För att försäkringen ska gälla måste du anlita ett ombud att företräda dig i förhandlingar och rättegång. Ombudet ska

1. Vara ledamot av Sveriges advokatsamfund (advokat) eller jurist anställd hos advokat eller
2. Kunna visa att han/hon någon gång under de tre senaste åren förordnats till biträde enligt rättshjälpslagen i tvist av liknande beskaffenhet och fortfarande är lämplig som sådant biträde eller
3. På annat tillfredsställande sätt kunna visa att han/hon har lämplighet för uppdraget.

I tvist som handläggs utomlands måste du anlita ombud som försäkringsgivaren godkänner. Prövning av ombuds lämplighet enligt punkt 2 och 3 ovan kan, på begäran av ombudet, dig eller försäkringsgivaren göras av Försäkringsförbundet enligt ”instruktion för Försäkringsförbundets prövningsförfarande beträffande ombuds lämplighet”.

Försäkringsgivaren, liksom advokat, har rätt att påkalla prövning i ombudskostnadsnämnden av advokats arvode och kostnader. Annat godkänt ombuds arvode och kostnader kan prövas av Försäkringsförbundets nämnd för rättsskyddsfrågor.

Aktsamhetskrav

Det finns aktsamhetskrav som tillämpas för alla skadehändelser, dessa återfinns i avsnittet Aktsamhetskrav i kap 8 (Dina skyldigheter som försäkringstagare). Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda kan ersättningen sättas ned i enlighet med vad som kan utläsas i avsnittet.

Självrisk

För skada vid identitetsstöld tillämpas ingen självrisk

4.8 Skydd vid kränkande behandling i skolan

Försäkrad

Skyddet gäller för de barn i hushållet under 18 år som går i skola, omfattas av försäkringen enligt avsnitt 1.3 och drabbats av kränkande behandling i skolan. Med skola avses i försäkringen sådan undervisning som omfattas av skolväsendet enligt Skollagen (2010:800).

Krishjälp vid kränkande behandling

Försäkringen lämnar ersättning för kristerapi för försäkrad som drabbats av akut psykisk kris till följd av kränkande behandling i skolan. För att erhålla Krishjälp vid kränkande behandling ska en anmälan till Barn- och Elevombudsmannen gjorts. Krishjälp medges även om Barn- och Elevombudsmannen omprövar anmälan efter behandling av annan myndighets eller fristående huvudmans klagomålshantering.

Högsta ersättningsbelopp för kristerapi är ett halvt prisbasbelopp per försäkrad. Försäkringen omfattar högst tio behandlingstillfällen och skäliga och nödvändiga resekostnader inom Sverige över 30 km per behandlingstillfälle. Behandlingen ska utföras av

legitimerad psykolog i Sverige. Behandlingarna ska ske inom ett år från skadetillfället. Samtliga kostnader ska på förhand godkännas av försäkringsgivaren. Med kostnader för behandling avses arvode för samtalsterapi/psykologkonsultation.

Stöd under förändring av lärandemiljön

Om en anmälan till Barn- och Elevombudsmannen som avser kränkande behandling i skolan utmynnar i kritik mot skolan lämnar försäkringen ersättning med ett engångsbelopp om 10 000 kr. Kritiken måste innehålla en uppmaning till skolan att till någon del förändra sitt arbete beträffande kränkande behandling. Endast ett belopp kan utgå per försäkrad per försäkringsperiod. Endast ett belopp kan utgå per anmälan. Ersättningen är ett schablonbelopp och avser att underlätta vardagen för den som drabbats av kränkande behandling under den tid det tar för skolan att korrigera sitt arbete enligt den kritik som riktats av Barn- och Elevombudsmannen enligt ovan.

Stöd vid skadeståndstalan till följd av kränkande behandling i skolan

Om Barn- och Elevombudsmannen väcker talan i domstol om skadestånd till följd av kränkande behandling av försäkrad lämnar försäkringen ersättning med ett engångsbelopp om 30 000 kr. Endast ett belopp kan utgå per försäkrad per försäkringsperiod. Endast ett belopp kan utgå per tvist. Ersättningen är ett schablonbelopp och avser att underlätta vardagen för den som drabbats av sådan kränkande behandling som lett till att Barn- och Elevombudsmannen väcker talan om skadestånd för kränkande behandling mot skolan.

Självrisk

För skada tillämpas ingen självrisk.

4.9 Ombudshjälp vid våld i nära relation

Om du under försäkringstiden utsätts för brott av annan försäkrad och till följd av detta tvingats lämna hemmet kan du få hjälp med ombudskostnader. Med brott menas här sådana brott som uppräknas i Brottsbalkens tredje, fjärde kapitel och sjätte kapitel och att detta föranlett att du tvingats lämna hemmet.

Ombudskostnader kan utgå i dessa när du behöver hjälp med

- Att begära överprövning av nedlagd förundersökning, om åklagaren väljer att lägga ned förundersökningen för att brott ej kan styrkas.
- Att driva in skadeståndet vid fällande dom i de fall gärningspersonen saknar medel. Ersättning utgår för hjälp med att färdigställa och skicka in en ansökan till brottsoffermyndigheten.

Ombud

För att försäkringen ska gälla måste du anlita ett ombud att företräda dig i förhandlingar och rättegång. Ombudet ska

1. Vara ledamot av Sveriges advokatsamfund (advokat) eller jurist anställd hos advokat eller
2. Kunna visa att han/hon någon gång under de tre senaste åren förordnats till biträde enligt rättshjälpslagen i tvist av liknande beskaffenhet och fortfarande är lämplig som sådant biträde eller

3. På annat tillfredsställande sätt kunna visa att han/hon har lämplighet för uppdraget.

I tvist som handläggs utomlands måste du anlita ombud som försäkringsgivaren godkänner. Prövning av ombuds lämplighet enligt punkt 2 och 3 ovan kan, på begäran av ombudet, dig eller försäkringsgivaren göras av Försäkringsförbundet enligt "instruktion för Försäkringsförbundets prövningsförfarande beträffande ombuds lämplighet".

Försäkringsgivaren, liksom advokat, har rätt att påkalla prövning i ombudskostnadsnämnden av advokats arvode och kostnader. Annat godkänt ombuds arvode och kostnader kan prövas av Försäkringsförbundets nämnd för rättsskyddsfrågor.

Högsta ersättningsbelopp

Försäkringen ersätter ombudets arvode och omkostnader upp till 15 000 kronor per försäkrad.

Arvode lämnas för skälig tidsåtgång och högst enligt den timkostnadsnorm som regeringen fastställer vid ersättning till rättshjälpsbiträde enligt rättshjälpslagen.

Om du har utsatts för upprepade brott av samma gärningsperson vid olika tillfällen eller av en eller flera gärningspersoner vid samma tillfälle lämnas endast ett ersättningsbelopp.

Självrisk

För skada vid Ombudshjälp vid våld i nära relation tillämpas ingen självrisk.

5. Extraskydd hem

Du kan välja att teckna extraskydd hem som ett tillägg till din försäkring om försäkringen innehåller skydd för lösöre. Extraskydd hem omfattar

- Allriskskydd lösöre
- Utökat egendomsskydd
- Elektronikförsäkring
- Självriskreducering brand- och inbrott

5.1 Allriskskydd lösöre

Om det framgår av ditt försäkringsbrev att Extraskydd Hem ingår så omfattar din försäkring Allrisk lösöre. Försäkringsskyddet gäller för försäkrat lösöre.

Försäkringen gäller för

- Förlust eller skada på försäkrad egendom. Förlusten eller skadan ska ha uppkommit genom en plötslig och oförutsedd yttre händelse. Den händelse som utlöst skadan ska ha haft ett snabbt förlopp (plötsligt). Händelsen ska även ha inträffat oväntat och normalt inte gått att förutse och därigenom förhindra (oförutsedd).

Försäkringen gäller inte för

- Låsbyte
- Annan skadehändelse som kan ersättas av grundskyddet i försäkringen
- Mindre estetiska skador som inte innebär en bestående funktionsnedsättning

- Skada som uppkommit genom förslitning, självsprickor, vittring eller åldersförändring, vare sig skadan visar sig successivt eller plötsligt
- Skada eller förlust till följd av felaktigt handhavande, bearbetning, reparation eller rengöring
- Skada på eller förlust av
  - Lånad eller hyrd egendom (dock omfattas lånad och hyrd egendom från skola eller landsting) - kontanter och värdehandlingar samt mynt-, sedel- eller frimärkssamlingar av numismatiskt eller filatelistiskt värde
  - Djur eller skada och förlust orsakad av djur eller insekter
  - Cykel, fallskärm, modellflygplan samt utrustning och delar till dessa
  - Paddelkanot, kajak eller vågsurfingbräda
  - Brygga eller uthus på annans mark - egen bekostad fast inredning i bostad
  - Egendom som kvarglömmts, lämnats kvar, tappats bort eller förlagts även om den senare blivit stulen.
  - Stöldbegärlig egendom som förvaras i exempelvis bil, båt, tält och husvagn
  - Stöldbegärlig egendom, som förlorats ur garage, uthus, källare- och vindsförråd i flerfamiljshus eller ur resgoods som är incheckat eller polletterat.
- 200 000 kr för skada på eller förlust av stöldbegärlig egendom utanför bostaden
- 100 000 kr för cykel

5.3 Elektronikförsäkring

Om det framgår av försäkringsbrevet att Extraskydd Hem ingår i din hemförsäkring gäller även följande villkor.

Som försäkrad egendom avses

- Stationär elektronikutrustning och apparat för ljud- och/eller bildåtergivning

Som försäkrad egendom avses inte

- Dator, surfplatta, läsplatta, kamera, mobiltelefon, smartphone eller liknande samt bärbar musik- och mediaspelare. Inte heller omfattas tillbehör till sådan egendom

Självriskreduktion

Uppgår skadekostnaden för elektronik som omfattas av försäkringen till minst grundsjälvrisk reduceras grundsjälvrisken eller den särskilda självrisken med 1200 kr.

Minskat åldersavdrag

För hemelektronik som omfattas av Elektronikskydd görs inget åldersavdrag de första fyra åren. I övrigt gäller reglerna i avsnitt 9 Ersättnings- och värderingsregler.

6. Extraskydd byggnad

Extraskydd byggnad ingår alltid i din villahem- eller villabyggnadsförsäkring från GarBo och du behöver inte välja till den. Extraskydd byggnad omfattar:

- Allriskskydd byggnad
- Begränsat åldersavdrag på byggnad
- Vitvaruförsäkring
- Läckage genom tak eller fasad

6.1 Allriskskydd byggnad

Försäkrad egendom

Försäkringen gäller för försäkrad byggnad och tomtmark.

Försäkringen gäller för

- Förlust eller skada på byggnad. Förlusten eller skadan ska ha uppkommit genom en plötslig och oförutsedd yttre händelse. Den händelse som utlöst skadan ska ha haft ett snabbt förlopp (plötsligt). Händelsen ska även ha inträffat oväntat och normalt inte gått att förutse och därigenom förhindra (oförutsedd).
- Skada direkt orsakad av storm på tomtmark och mur, staket eller plank.

Försäkringen gäller inte för

- Annan skadehändelse som omfattas av grundskyddet i försäkringen
- Skador orsakade av is, snö, regn, vind, vågor eller andra naturkrafter. Dock ersätts stormskador på tomtmark enligt ovan.
- Mindre estetiska skador som inte innebär en bestående funktionsnedsättning

Aktsamhetskrav

- Egendom som tas med utanför bostaden ska till exempel inte lämnas utan uppsikt. Stöldbegärlig egendom och egendom med högt värde ställer extra krav på dig som försäkrad att ha god uppsikt över egendomen
- Smycken och andra värdeföremål helt eller delvis av ädel metall, äkta pärlor, ädelstenar, mynt, sedlar, frimärken, fick- och armbandsur som enskilt eller sammanlagt är värda mer än 100 000 kronor måste vid förvaring i eller utanför bostaden förvaras i värdeskåp godkänt av Svenska Stöldskyddsforeningen. Vanligt förvaringsskåp är inte värdeskåp. Värdeskåpet måste vara monterat enligt tillverkarens anvisningar.

Det finns även aktsamhetskrav som tillämpas för alla skadehändelser, dessa återfinns i avsnittet Aktsamhetskrav i kap 8 (Dina skyldigheter som försäkringstagare). Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda kan ersättningen sättas ned i enlighet med vad som kan utläsas i avsnittet.

Högsta ersättningsbelopp

Högsta ersättningsbelopp är 200 000 kr. Observera att det kan finnas andra maximala ersättningsbelopp som gäller för egendomen.

Självrisk

För skada tillämpas grundsjälvrisk.

5.2 Utökat egendomsskydd

Om det framgår av försäkringsbrevet att Extraskydd Hem ingår i din hemförsäkring höjs maximalt ersättningsbelopp till

- Skada som uppkommit genom förslitning, självsprickor, vittring eller åldersförändring, vare sig skadan visar sig successivt eller plötsligt
- Sprickbildning på byggnad som är naturlig med hänsyn till byggnadens utförande och konstruktion
- Förbättringsåtgärder eller tillrättaläggande av felaktiga utföranden och konstruktioner
- Skada på byggnad genom fukt, röta, svamp, mögel, frätning eller annan långtidspåverkan
- Skada orsakad av felaktig konstruktion, felaktigt utförande eller materialfel
- Skada på tak och/eller byggnaden i övrigt orsakad av läckage från tak (se dock läckage genom fasad eller tak nedan)
- Skada på egendom på grund av felaktigt handhavande, bearbetning, reparation eller rengöring
- Skada till följd av trädfällning
- Skada eller förlust orsakad av djur eller insekter

Aktsamhetskrav

Du ska ta hand om den försäkrade egendomen med normal aktsamhet och omsorg så att skada på eller förlust av egendomen så långt som möjligt förhindras.

Det finns aktsamhetskrav som tillämpas för alla skadehändelser, dessa återfinns i avsnittet Aktsamhetskrav i kap 8 (Dina skyldigheter som försäkringstagare). Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda kan ersättningen sättas ned i enlighet med vad som kan utläsas i avsnittet.

Högsta ersättningsbelopp

Högsta ersättningsbelopp är 400 000 kr.

Självrisk

För skada tillämpas grundsjälvrisk.

6.2 Begränsat åldersavdrag på byggnad

Vid skada på försäkrad byggnad kan åldersavdraget enligt ersättningstabellen för byggnadsdel sammanlagt högst bli 10 000 kronor vid ett och samma skadetillfälle.

På ej funktionsdugliga byggnadsdelar, samt för skada på funktionsdugliga hushållsmaskiner, installationer, glas och sanitet som ersätts enligt momentet 3.6, finns ingen begränsning och åldersavdraget kan således uppgå till 100 procent.

6.3 Vitvaruförsäkring

Som försäkrad egendom avses

- Tvättmaskiner, diskmaskiner, torktumlare, kylskåp, frysar, köksfläktar och spisar

Självriskreducering

Uppgår skadekostnaden för vitvaror som omfattas av försäkringen till minst grundsjälvrisk reduceras grundsjälvrisk eller den särskilda självrisk (se avsnitt 2.2 Särskild självrisk) med 1 200 kr.

Minskat åldersavdrag

För vitvaror som omfattas av Vitvaruskydd görs inget åldersavdrag de första fyra åren. I övrigt gäller reglerna i avsnitt 9 Ersättning och värderingsregler.

6.4 Läckage genom fasad eller tak

Försäkringen gäller för

- Skada på försäkrad villabyggnad (hit räknas även vidbyggda garage och annan vidbyggd tillbyggnad) av vatten eller annan vätska som oberäknat trängt in genom yttertak eller fasad (ovan mark)

Försäkringen gäller inte för

- Skada som har samband med att byggnaden är under reparation, uppförande, om- eller tillbyggnad
- Skada som består i eller är en följd av konstruktions-, bygg- eller materialfel
- Om den del av byggnaden där vatten trängt in varit i sådant skick att det varit uppenbar risk för läckage
- Läckage genom putsad, oventilerad träregelväggkonstruktion
- Själva skadan på det yttertak eller den fasad varigenom läckaget skett. Med yttertak avses hela takkonstruktionen ovanför takstolar, och med fasad avses hela ytterväggskonstruktionen utanför regelverket
- Skada på den bärande takkonstruktionen som består i röta eller uppkommit genom annan långtidspåverkan.

Aktsamhetskrav

Det finns aktsamhetskrav som tillämpas för alla skadehändelser, dessa återfinns i avsnittet Aktsamhetskrav i kap 8 (Dina skyldigheter som försäkringstagare). Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda kan ersättningen sättas ned i enlighet med vad som kan utläsas i avsnittet.

7. Extraskydd resa

Om det framgår av ditt försäkringsbrev att Extraskydd Resa ingår gäller utöver villkoren i grundskyddets avsnitt Reseskydd även följande villkor. För att få ersättning måste du ha tecknat försäkringsskyddet innan någon händelse eller omständighet inträffat som omfattas av Extraskydd resa. Extraskydd resa undantar alla skador till följd av pandemi. Extraskydd resa omfattar

- Avbeställningsskydd
- Anslutning vid missad ut- och hemresa
- Personförsening
- Bagageförsening
- Ersättning för förlorad semestertid
- Självriskeliminering resekostnader och katastrofskydd

Definition av researrangemang

När vi talar om researrangemang i Extraskydd Resa menar vi

- Färdbiljett, kost, logi och annat arrangemang sålt av researrangör, resebyrå eller transportföretag
- Övernattning på hotell eller motsvarande

Högsta ersättningsnivå Researrangemang

Den högsta ersättning du kan erhålla för ett researrangemang är resans pris, dock max 50 000 kr per person.

Självrisk

Extraskydd Resa gäller utan självrisk.

7.1 Avbeställningsskydd

Om det framgår av försäkringsbrevet att Extraskydd Resa ingår i din försäkring omfattar försäkringen avbeställningsskydd.

Ersättning lämnas för innan avresa betalda kostnader för researrangemang.

Akut sjukdom eller olycksfall ska styrkas med läkarintyg från undersökning genomförd före avresa och vara utfärdad av behörig och ojävig läkare.

Försäkringen gäller för

- Kostnader till följd av att du före att resan (se avsnitt 4.4) har påbörjats tvingas avbeställa en resa på grund av att
  - Den försäkrade eller dennes resesällskap råkar ut för olycksfallsskada, akut sjukdom eller dödsfall
  - Närstående person råkar ut för olycksfallsskada, akut sjukdom eller dödsfall
  - Oförutsedd allvarlig skada drabbar den försäkrades bostad där denne är folkbokförd

Försäkringen gäller inte för

- Kostnader för flygskatter
- Kostnader som uppkommit till följd av resa eller del av resa som betalats med bonuspoäng
- Kostnader som uppkommit till följd av
  - Sjukdom, olycksfall eller skada som inte är akut eller som var känd vid beställning av resan

Aktsamhetskrav

- Du måste se till att du inte använder alkohol, andra berusningsmedel, sömnmedel, narkotiska medel eller missbrukar läkemedel på sådant sätt att det påverkar ditt handlande och du därmed drabbas av olycksfall eller sjukdom
- Du får inte dröja med avbeställningen av resan
- Du ska inte beställa researrangemang mot läkares avrådan

Det finns även aktsamhetskrav som tillämpas för alla skadehändelser, dessa återfinns i avsnittet Aktsamhetskrav i kap 8 (Dina skyldigheter som försäkringstagare). Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda kan ersättningen sättas ned i enlighet med vad som kan utläsas i avsnittet.

7.2 Anslutning vid missad ut- och hemresa

Om det framgår av försäkringsbrevet att Extraskydd Resa ingår i din försäkring omfattar försäkringen Anslutning vid missad ut- och hemresa.

Försäkringen gäller om

- Du vid resa under den direkta färden till ut- eller hemresans utgångspunkt försenas och därmed missar en med allmänt färdmedel inbokad avgång. Ersättning lämnas för nödvändiga och skäliga extrakostnader som kan uppstå för att du ska kunna ansluta dig till resan.

Ersättning lämnas endast om förseningen beror på att allmänt färdmedel eller privat bil råkat ut för trafikolycka, väderlekshinder eller tekniskt fel.

Åker du med privat bil måste förseningen uppstå under den direkta färden till ut- eller hemresans utgångspunkt.

Aktsamhetskrav

- Du måste planera resan i så god tid att du är vid incheckningsdisken senast 2 timmar före planerad avgång eller annan längre tid enligt transportörens/arrangörens skriftliga anvisning

Det finns även aktsamhetskrav som tillämpas för alla skadehändelser, dessa återfinns i avsnittet Aktsamhetskrav i kap 8 (Dina skyldigheter som försäkringstagare). Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda kan ersättningen sättas ned i enlighet med vad som kan utläsas i avsnittet.

7.3 Personförsening

Om det framgår av försäkringsbrevet att Extraskydd Resa ingår i din försäkring omfattar försäkringen Personförsening. Ersättning lämnas om du inte kan fullfölja din påbörjade ut- eller hemresa som planerat på grund av att det allmänna färdmedlet, som du reser med, blir försenat eller inställt på grund av:

- Tekniskt fel
- Väderlekshinder
- Naturkatastrof
- Myndighetsingripande
- Ingripande av annan person genom rättsstridigt tvång (till exempel flygplanskapning)
- Strejk eller fackliga åtgärder som inleds efter det att resan har startat

Blir du därmed försenad mer än sex timmar till din slutdestination lämnas ersättning med 500 kr per dygn och försäkrad person under längst 10 dagar.

Aktsamhetskrav

Det finns aktsamhetskrav som tillämpas för alla skadehändelser, dessa återfinns i avsnittet Aktsamhetskrav i kap 8 (Dina skyldigheter som försäkringstagare). Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda kan ersättningen sättas ned i enlighet med vad som kan utläsas i avsnittet.

Högsta ersättningsbelopp

Högsta ersättningsbelopp är totalt 5 000 kr.

7.4 Bagageförsening

Om det framgår av försäkringsbrevet att Extraskydd Resa ingår i din försäkring omfattar försäkringen Bagageförsening. Försäkringen gäller om ditt bagage blir försenat och anländer mer än sex timmar efter dig till resmålet vid utresa. Med bagage avses här de kolli som checkats in av dig. För varje dygn som bagaget inte anlänt räknat från det att du anländer till resmålet lämnas ersättning med 500 kr per dygn (oaktat antalet kolli som utgör det försenade bagaget).

Aktsamhetskrav

Det finns aktsamhetskrav som tillämpas för alla skadehändelser, dessa återfinns i avsnittet Aktsamhetskrav i

kap 8 (Dina skyldigheter som försäkringstagare). Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda kan ersättningen sättas ned i enlighet med vad som kan utläsas i avsnittet.

Högsta ersättning

Ersättning lämnas för som mest tre dygn. Det högsta totala ersättningsbeloppet för alla försäkrade som får bagage försenat vid samma tillfälle är 5 000 kr oaktat antal personer eller hur många dygn som bagage försenats.

7.5 Ersättning för förlorad semestertid

Om det framgår av försäkringsbrevet att Extraskydd Resa ingår i din försäkring omfattar försäkringen Ersättning vid förlorad semestertid. Försäkringen ersätter resekostnad för dig om

- Påbörjad resa avbryts för att du drabbas av akut sjukdom eller olycksfall och av försäkringsgivaren blir föreskriven att du måste åka hem i förtid. Ersättning lämnas även för medförsäkrade som åker hem i förtid tillsammans med dig.
- Oföretsedd händelse inträffat som orsakat väsentlig egendomsskada på din bostad i Sverige
- Närstående person i Norden har blivit allvarlig sjuk, råkat ut för allvarligt olycksfall eller avlidit
- Medföljande försäkrad person avlider. Ersättning lämnas inte till den avlidnes dödsbo.
- Påbörjad resa inte kan utnyttjas för att du drabbas av akut sjukdom eller olycksfall och av läkare ordinerar vila inomhus under mer än två dygn eller blir intagen på sjukhus. Saknas ordination om vila inomhus i läkarintyget beräknas antalet sjukdagar vid följande sjukdomar enligt schablon:
  - Förkylning/övrig luftvägsinfektion med feber – högst 3 dagar vila inomhus
  - Tarminfektion/magsjuka – högst 3 dagar vila inomhus
  - Halsont med feber – högst 3 dagar vila inomhus
  - Influensa – högst 4 dagar vila inomhus
  - Bihåleinflammation med feber – högst 3 dagar vila inomhus
  - Öroninflammation i mellanörat – högst 3 dagar vila inomhus
  - Lunginflammation – högst 4 dagar vila inomhus
  - Vattkoppor – högst 4 dagar vila inomhus
  - Fraktur hand och underarm - 1 dag
  - Överarmsfraktur - 3 dagar
  - Ledbandsskada fingrar - 1 dag
  - Axelledsluxation - 3 dagar
  - Axelfraktur - 6 dagar
  - Höft/lårbensfraktur - 10 dagar
  - Bäckensfraktur (inte spricka) - 14 dagar
  - Fraktur underben och fotled - 3 dagar
  - Knäfraktur, inkl. knäskål - 7 dagar
  - Korsbandsskada - 3 dagar
  - Ledbandsskada knä - 1 dag
  - Revbensfraktur - 3 dagar
  - Kotfraktur 8 - dagar
  - Skallfraktur - 10 dagar
  - Nyckelbensfraktur - 3 dagar
  - Fotledsstukning - 1 dag
  - Ryggskott/ischias - 1 dag

Ersättning lämnas även för medföljande försäkrads resekostnader om denne väsentligen inte kunnat utnyttja resan som planerat eftersom sjukdomen/ olycksfallet krävt intensivvård på sjukhus eller ständig tillsyn på hotellrum utöver vad som anges ovan.

Särskilda krav vid skada

För att få ersättning måste

- Du styrka ditt krav med läkarintyg utfärdat av behandlande läkare på platsen, medicinska journaler och andra handlingar som kan vara av betydelse vid skaderegleringen
- En av försäkringsgivaren godkänd läkare godkänner ditt vårdbehov, ordination eller hemresa

Beräkning av ersättningsbelopp

Ersättning lämnas med så stor del av kostnaden för researrangemanget som svarar mot förhållandet mellan antalet utnyttjade dagar och resans totala antal dagar. Antal utnyttjade dagar räknas från den dag rekvisiten för skada var uppfyllda till exempelvis från den dag du ordinerats vila.

Aktsamhetskrav

Det finns aktsamhetskrav som tillämpas för alla skadehändelser, dessa återfinns i avsnittet Aktsamhetskrav i kap 8 (Dina skyldigheter som försäkringstagare). Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda kan ersättningen sättas ned i enlighet med vad som kan utläsas i avsnittet.

Högsta ersättningsbelopp

Ersättning lämnas med den beräknade kostnaden per dag med högst 2000 kr per person och dag. Den högsta ersättning du kan få är kostnaden för researrangemanget eller den maximala ersättningsnivån av researrangemang om kostnaden för researrangemanget är högre än detta.

Från ersättningen drar vi av den återbetalning som vid avbrott i resan kan fås från researrangör, trafikföretag, hotell eller liknande.

Om antalet utnyttjade dagar är fler än hälften än resans totala antal dagar ersätts du för hela kostnaden av researrangemanget eller den maximala ersättningsnivån för researrangemang om kostnaden för researrangemanget är högre än detta.

7.6 Självriskeeliminering resekostnader och katastrofskydd

Om du tecknat Extraskydd resa så betalar du ingen självrisk vid skada som ersätts genom momenten 4.4 Reseskydd och 4.5 Katastrofskydd.

8. Dina skyldigheter som försäkringstagare

8.1 Aktsamhetskrav

För att du ska få full ersättning om en skada inträffar krävs att du följt de aktsamhetskrav och föreskrifter som finns. För försäkringen gäller nedan angivna aktsamhetskrav och för en del skadehändelser även särskilda aktsamhetskrav som då anges under respektive skadehändelse i villkoret eller försäkringsbrevet.

Med dig jämföras

- Annan som med ditt samtycke haft tillsyn över den försäkrade egendomen
- Din make, sambo eller annan familjemedlem när den försäkrade egendomen utgör gemensam bostad eller bohag i sådan bostad

Följande aktsamhetskrav gäller för alla skador, du ska

- Följa de föreskrifter som finns i lag eller som meddelas av offentlig myndighet
- Handha och förvara egendomen med aktsamhet och omsorg för att så långt som möjligt förhindra att skada eller förlust uppstår. Särskilt aktsam bör du vara med värdefull egendom. Du ska till exempel inte lämna värdefull egendom utan uppsikt, detta är särskilt viktigt när du tar med dig egendom utanför bostaden
- Förvara brandfarliga vätskor eller annan brandfarlig egendom enligt myndigheters och tillverkarens föreskrifter och i övrigt på sådant sätt att skada eller förlust så långt som möjligt förhindras. Föreskrifter om brandskydd som finns i lag eller som meddelats av myndighet ska följas. Vid till exempel installationer av kamin, värmepanna och elektriska installationer får endast av behörig myndighet godkända produkter användas och installationen ska utföras fackmässigt, i enlighet med gällande branschregler.
- Se till att installationer och montering är fackmässigt utförda och att tillverkarens, leverantörens eller installatörens anvisningar för användande, installation, skötsel och underhåll följs
- Se till att föreskrifter som finns i lag eller som meddelats av myndighet följs vid reparation, ny-, om- eller tillbyggnad
- Åtgärda sådana brister som vid besiktning påtalats att de bör åtgärdas för att undvika eller begränsa risk för skada
- Uppfylla de krav som ställs i Boverkets byggnadsregler eller meddelats av lokal byggnadsnämnd samt följa den byggnorm och de branschregler som gäller. Kraven ska uppfyllas oavsett om byggnadslov krävs för vidtagna åtgärder. Med branschregler avser vi dessa organisationers regler; Golvbranschens Riksorganisation, Byggkeramikrådet och VVS-installatörerna
- Byta lås, om du har anledning att misstänka att någon obehörigen innehar nyckeln till försäkrad egendom förvaras

Åsidosättande av aktsamhetskrav

Om du inte uppfyllt ett aktsamhetskrav som uppställs i villkoret kan ersättningen vid en skada minskas med ett särskilt avdrag. Hur stort avdraget blir beror på omständigheterna. Med dig jämföras annan som med ditt samtycke haft tillsyn över den försäkrade egendomen samt din make, sambo eller annan familjemedlem när den försäkrade egendomen utgör gemensam bostad eller bohag i sådan bostad. Ersättningen sätts vanligtvis ned med 25 %, för stöldbegärlig egendom är nedsättningen vanligtvis 50 %. Vid allvarlig försumlighet kan du bli helt utan ersättning.

Räddningsplikt

När ett försäkringsfall inträffar eller befaras vara omedelbart förestående ska den försäkrade efter förmåga vidta åtgärder för att hindra eller minska skadan och om någon annan är ersättningsskyldig, agera för att bevara den rätt försäkringsbolaget kan ha emot denne. Detta brukar benämnas som den försäkrades räddningsplikt.

Kostnader för att begränsa eller förhindra skada

De anvisningar som försäkringsbolaget lämnar ska följas och försäkringsbolaget ersätter försvarliga kostnader som den försäkrade har till följd av åtgärder för att förhindra och begränsa skada enligt ovan.

Om du inte försökt förhindra eller begränsa skada

Om du åsidosätter räddningsplikten uppsåtligt, blir det aktuellt att sätta ned ersättningen. Detsamma gäller om du bryter mot räddningsplikten genom grov vårdslöshet eller annars förstår att det finns en betydande risk för att skadan ska inträffa om räddningsplikten åsidosätts. Vid åsidosättande av räddningsplikten eller föreskrifterna om reglering av skada sätts ersättningen vanligtvis ned med 25 %. Vid allvarlig försumlighet kan du bli helt utan ersättning.

8.2 Upplyningsplikt när du tecknar försäkringen

Du måste när du tecknar försäkringen ge oss riktiga svar på de frågor vi ställer samt upplysa oss om sådant som du vet kan vara av väsentlig betydelse för försäkringsrisken, till exempel om egendom redan är behäftad med fel.

Om du inte lämnar korrekta uppgifter

Har du genom uppsåt eller oaktsamhet lämnat oriktig eller ofullständig uppgift när försäkringen tecknades kan ersättningen minskas med ett särskilt avdrag. Avdraget – som görs utöver eventuell självrisk – kan i allvarligare fall medföra att ingen ersättning lämnas. Av betydelse är graden av uppsåt eller oaktsamhet, i vilken utsträckning och på vilka villkor vi skulle ha meddelat försäkringen om vi känt till rätta förhållandet samt omständigheterna i övrigt.

8.3 Skyldighet att meddela riskökning under försäkringstiden

Du ska utan oskäligt dröjsmål anmäla till oss om ett förhållande som angetts i avtalet och som är av väsentlig betydelse för försäkringsrisken ändras, till exempel om du flyttar, ändrat familjeförhållanden, huset byggts till eller om försäkringsbeloppet för lös egendom behöver justeras.

Om du inte meddelar riskökning

Har du försummat att anmäla riskökning kan du i allvarligare fall bli helt utan ersättning. Av betydelse för avdragets storlek är graden av uppsåt eller oaktsamhet, i vilken utsträckning och på vilka villkor vi skulle ha meddelat försäkringen om vi känt till rätta förhållandet samt omständigheterna i övrigt.

8.4 Skyldighet att lämna korrekta uppgifter vid reglering av skada

När du anmäler en skada måste du lämna riktiga uppgifter till oss. Om du inte gör det kan ersättningen sättas ned eller helt utebli.

Om du inte lämnar korrekta uppgifter

Om den försäkrade eller någon annan som begär ersättning av försäkringsbolaget efter ett försäkringsfall uppsåtligt

eller av grov vårdslöshet oriktigt har uppgett eller förtigit eller dolt något av betydelse för bedömningen av rätten till ersättning från försäkringen, kan den ersättning som annars skulle ha betalats till honom sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

8.5 Andra skyldigheter vid reglering av skada

Har du inte följt föreskrifterna i villkoren kan ersättningen, såvitt gäller dig, minskas med ett särskilt avdrag. Detta gäller om föreskriften har åsidosatts med uppsåt eller genom oaktsamhet.

Med dig jämställs

- Annan som med ditt samtycke haft tillsyn över den försäkrade egendomen
- Din make, sambo eller annan familjemedlem när den försäkrade egendomen utgör gemensam bostad eller bohag i sådan bostad

Om du inte följer föreskrifterna

Ersättningen kan sättas ned i det fall försummelsen lett till skada för försäkringsbolaget. Nedsättning sker efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna. Om du vid en ansvarsskada har åsidosatt föreskrifterna sker ingen nedsättning av ersättningen men vi har rätt att från dig återkräva en skälig del av vad bolaget har utgett till skadelidande.

8.6 Framkallande av försäkringsfall

Identifikation

Har du framkallat försäkringsfall med uppsåt lämnas ingen ersättning såvitt gäller dig.

Har du i annan försäkring än privatansvarsförsäkring framkallat försäkringsfall genom grov vårdslöshet lämnas ersättning, såvitt gäller dig, endast i den mån det finns synnerliga skäl.

Med dig jämställs

- Annan som med ditt samtycke haft tillsyn över den försäkrade egendomen
- Din make, sambo eller annan familjemedlem när den försäkrade egendomen utgör gemensam bostad eller bohag i sådan bostad

8.7 Undantag för psykiskt störda och barn

Nedsättning av ersättningen gällande oriktig eller ofullständig uppgift när försäkringen tecknades, åsidosättande av föreskrift i försäkringsvillkoren samt framkallande av försäkringsfall, tillämpas inte om du

- Var i ett sådant sinnestillstånd som avses i 30 kap 6 § brottsbalken
- Var under 12 år

9. Ersättnings- och värderingsregler

Avsnittet behandlar hur vi värderar och ersätter olika typer av försäkrad egendom.

Försäkringen ersätter

- Din direkta ekonomiska förlust

Vid förlust av eller skada på försäkrat föremål ska du kunna styrka såväl att du äger föremålet som vad det är värt och hur gammalt det är med exempelvis originalkvitto, garantibevis, kontoutdrag eller fotografi av föremålet. Kravet på sådant styrkande är större ju högre värde föremålet har.

Försäkringen ersätter inte

- Personliga känslor för egendomen (affektionsvärde)
- Besvär av att egendomen inte kunnat användas om vi inte särskilt åtagit oss detta
- Kostnad för förbättring eller förändring som du låtit utföra i samband med reparation. Ersättning lämnas inte heller för kostnad för provisorisk reparation
- Skada som består i normal förslitning eller Åldersförändring
- Egendom som endast fått estetiska skador och som inte innebär en bestående funktionsnedsättning
- Värdet av eget arbete lagrat på datamedia eller nedlagt på fotografier, film, inspelningar, dataprogram, modeller, hemmagjorda föremål eller liknande. Sådana föremål ersätts med kostnaden för råmaterialen. Du får inte heller ersättning för de kostnader du haft för framkallning och kopiering av film och fotografier eller för kostnader för att verifiera, styrka eller framställa krav.

9.1 Hur vi ersätter din skada

Vi har rätt att avgöra om en skada ska ersättas genom reparation, återställande (återuppbyggnad), kontant eller med motsvarande nya eller begagnade föremål. Vi har också rätt att avgöra vem som ska utföra reparation och var återanskaffning ska göras. Reparation och återställande ska godkännas av oss. Försäkringsgivaren övertar äganderätten till föremål som ersätts, om inte annat är överenskommet. Kommer ett föremål som vi ersatt till rätta, ska du genast lämna det till oss. Vill du behålla föremålet får du göra det om du lämnar tillbaka den ersättning du fått.

Det är du som är beställare och betalningsansvarig av tjänster och varor om vi inte beslutat annat. Fakturor från den som utför en tjänst eller levererar varor ska därmed i normalfallet ställas till dig. Du får då de fördelar som finns i konsumentlagstiftningen.

Oavsett värderingsreglerna nedan betalar vi inte högre ersättning än vad likvärdigt föremål kostar att återanskaffa eller att reparera hos av Försäkringsgivaren anvisat inköps- eller reparationsställe.

9.2 Tvist om värdering av egendom

Tvist beträffande värdering och ersättning av egendom behandlas i avsnitt Ersättning vid försäkringsskada i kapitel 10 Allmänna bestämmelser.

9.3 Värdering av lös egendom

Vid värdering utgår vi från prisläget vid skadetillfället. Har priserna hunnit ändras innan du är klar med dina ersättningsanspråk tar vi hänsyn till detta när det gäller prisändringar inom sex månader från skadedagen.

9.3.1 Värdehandlingar

Värdehandlingar värderas till den förlust den försäkrade gör vid skadetillfället. Bankböcker, kontokort, bankkort, telefonabonnemang och liknande ersätts endast med den kostnad som kan uppkomma för att spärra aktuellt konto och abonnemang.

9.3.2 Föremål som anges i ersättningstabellen för lösöre

Föremål som anges i ersättningstabellen för lösöre och som före skadan var funktionsdugligt ersätts med utgångspunkt från vad det kostar att i allmänna handeln köpa motsvarande nytt föremål (nypriset). Du får ersättning med så många procent av nypriset som anges i tabellen. Beträffande hushållsmaskiner och badtunna som utgör lösöre anges ersättningsnivån i stället i ersättningstabellen för byggnadsdel. Ersättningstabellen för lösöre tillämpas inte om detta skulle leda till oskäligt resultat. Då ska i stället egendomen värderas till marknadsvärdet (se avsnittet Övrig egendom nedan).

Är föremålet skadat eller defekt när skada inträffade ska i stället egendomen värderas till marknadsvärdet (se avsnittet Övrig egendom nedan) av det defekta föremålet.

Föremål	Ersättning i procent sedan egendomen uppnått följande ålder										
	<6 mån	6 mån	1 år	2 år	3 år	4 år	5 år	6 år	7 år	8 år	9 år
Dator, spelkonsol, surfplatta och utrustning till dessa	100	100	100	60	40	20	20	20	20	20	20
Cykel	100	100	100	50	50	40	30	20	20	20	20
Glasögon	100	100	80	80	40	40	20	20	20	20	20
Apparat för ljud- och/eller bildåtergivning (ej dator, kamera, telefon eller spelkonsol)	100	100	100	100	60	40	40	20	20	20	20
Kamera och digitalkamera	100	70	60	40	20	20	20	20	20	20	20
Mobiltelefon, smartphone m.m.	100	100	75	50	30	20	20	20	20	20	20

9.3.3 Smycken, äkta pärlor, ädelstenar med mera Följande föremål

- Smycken föremål – helt eller delvis av ädel metall
- Äkta pärlor
- Ädelstenar

ersätts med vad det kostar att i allmänna handeln köpa motsvarande nytt föremål, så kallad nyprisersättning.

Detta gäller inte föremål som anges i ersättningstabellen för lösöre, då ska föremålet i stället värderas enligt reglerna i föregående avsnitt (Föremål som anges i ersättningstabellen för lösöre).

Om smycke eller annat föremål helt eller delvis av ädel metall, äkta pärlor och ädelstenar är äldre än 10 år, ärvt, inköpt i andra hand eller om nytt motsvarande föremål inte längre finns att köpa i allmänna handeln, får du ersättning med vad det skulle kosta att köpa motsvarande föremål begagnat.

9.3.4 Övrig egendom

Övrig egendom värderas och ersätts till marknadsvärde. Med marknadsvärdet menas vad det kostar att i allmänna handeln köpa motsvarande föremål som det skadade/förlorade föremålet och i samma skick eller, om sådant inte finns att köpa, vad det sannolikt skulle ha kostat om det hade funnits. Samlingar värderas i sin helhet.

Om marknadsvärdet inte kan fastställas enligt definitionen i stycket ovan bestäms det till vad det kostar att anskaffa ett nytt likvärdigt föremål men med avdrag för ålder, slitage, omodernitet, minskad användbarhet och andra omständigheter.

Är det fastställda marknadsvärdet 2/3 eller mer av priset för ett nytt likvärdigt föremål gör vi inget värdeminskingsavdrag utan du får ersättning med nypriset om du återanskaffar föremålet inom sex månader (nyprisersättning).

9.3.5 Kontantersättning eller motsvarande föremål

Förlorade eller skadade föremål som inte ska repareras ersätts med motsvarande föremål. Om återanskaffning av motsvarande föremål inte sker inom sex månader får du ersättning med 2/3 av fastställt värde.

Om egendomen inte återanskaffas inom sex månader från det att detta tidigast kunnat ske görs en ny värdering av föremålet när det gått ytterligare sex månader och återigen vid slutet av varje sexmånadersintervall därefter. Om föremålet vid en sådan värdering bestäms till ett lägre värde enligt värderingsreglerna i detta avsnitt kommer detta lägre värde att tillämpas för ersättning. En senare värdering kan aldrig generera ett högre värde än det senast fastställda värdet.

Om värdet minskat, inte enbart genom ålder, slitage och omodernitet, utan dessutom till följd av nedsatt användbarhet för dig, kan ytterligare avdrag göras på grund av detta.

9.3.6 Kontantersättning eller motsvarande föremål

Förlorade eller skadade föremål som inte ska repareras ersätts med motsvarande föremål. Om återanskaffning av motsvarande föremål inte sker inom sex månader får du ersättning med 2/3 av fastställt värde.

Om egendomen inte återanskaffas inom sex månader från det att detta tidigast kunnat ske görs en ny värdering av föremålet när det gått ytterligare sex månader och återigen vid slutet av varje sexmånadersintervall därefter. Om föremålet vid en sådan värdering bestäms till ett lägre värde enligt värderingsreglerna i detta avsnitt kommer detta lägre värde att tillämpas för ersättning. En senare värdering kan aldrig generera ett högre värde än det senast fastställda värdet.

Om värdet minskat, inte enbart genom ålder, slitage och omodernitet, utan dessutom till följd av nedsatt användbarhet för dig, kan ytterligare avdrag göras på grund av detta.

Byggnadsdel Avser både material och arbete (rivning och återställande)	Antal år utan åldersavdrag	Därefter avdrag per påbörjat år i procent
Installationer för värme, vatten, avlopp, sanitet, ventilation, samt maskinell utrustning		
Luft/luftvärmepump	2	15
Rörsystem, vattenradiator, toalettstol, tvättställ eller dylikt, avloppstank och sollcellsanläggning	10	5
Värmepumpanläggning, varmvattenberedare som ingår i enhet med värmepump, avloppskvarn, vindkraftverk och takvärme	2	10
Elvärmeslingor i golv	5	8
Övriga installationer och annan maskinell utrustning inkl. tillbehör till exempel separat varmvattenberedare, avloppspump, elradiatorer, värmepanna inkl. expansionskärl, egeninstallerad hiss	5	8
Utomhusbad, bubbelpool inomhus och duschkabin – inkl. maskinell utrustning	2	10
Simbassäng/pool- exklusive maskinell utrustning	5	8
Elinstallationer och fiberoptik	25	5
Radio- och TV-antenn, markiser, persienner	2	10
Målning, vägg och golvbeläggning (ej våtrum)		
Invändig målning	2	10
Utvändig målning	5	8
Tapetsering och övrig vägg- och takbeklädnad (inte våtrum)	5	8
Golvtextil	5	8
Plast-, linoleum- och laminatgolv	10	5
Trägolv inklusive parkett samt ytbehandling av sådana golv	15	5
Golv med stenplattor eller keramiska plattor	15	5
Dörrar, portar och fönster inklusive lås och beslag	15	5
Takbeläggning		
Papp, plast och gummi (även som underlag)	5	8
Stråtak	15	5
övrigt material	25	5
Våtrumsbeklädnad inklusive tätskikt		
Trådsvetsad golv- och väggmatta	5	8
Keramiska plattor, stenplattor	10	5
Övrigt material och utförande samt målning i våtrum	2	10
Köksinredning och inredning i våtrum	15	5
Skorsten		
Stål, plåt	5	8
Annat material	25	5
Hushållsmaskiner	0	10

9.3.7 Definitioner

Här förklaras vad vi menar med vissa begrepp som används i detta avsnitt

- Återställande

Antingen reparation av den skadade byggnaden eller uppförande på samma grund av likadan eller närmast motsvarande byggnad för samma ändamål. Vid skada på byggnadsdel menar vi reparation, när så kan ske till en kostnad som understiger kostnaden för utbyte, eller i annat fall utbyte av byggnadsdelen. I kostnaden för återställande ingår även kostnad för lokalisering och friläggning (även rivning) av skadad egendom som omfattas och ersätts av försäkringen. Detsamma gäller återläggning efter reparation.

- Byggnadsdel

Var och en av de installationer, ytbeklädnader, tillbehör etc. som är uppräknade i ersättningstabellen för byggnadsdel i detta villkor. Vid skada på målning, tapetsering, annan väggbeklädnad, golvbeläggning eller annat ytskikt räknas målningen etc. i varje utrymme som en enhet och en byggnadsdel. Vid återställande ersätts de skadade utrymmenas byggnadsdelar. Angränsande oskadade utrymmen (med samma ytskikt som i de skadade) ersätts inte.

- Marknadsvärde

Det pris som mest sannolikt kan erhållas vid en försäljning på den allmänna marknaden.

9.3.8 Byggnaden återställs

Återställs byggnaden inom två år från skadedagen ersätts skadan med utgångspunkt från vad det kostar att utan dröjsmål och med användande av rationella metoder och material återställa byggnaden. Härifrån görs avdrag på grund av vissa berörda byggnadsdelars ålder enligt ersättningstabellen för byggnadsdel.

Avdrag för eftersatt underhåll

Utöver avdrag enligt ersättningstabellen för byggnadsdel kan avdrag från återställandekostnaden eller reparationskostnaden göras om underhållet för den del av byggnaden som drabbats av skada varit uppenbart eftersatt. Detta gäller även för byggnadsdel som inte anges i ersättningstabellen.

Hinder i återställande inom två år

Kan återställandet inte slutföras inom två år från skadedagen på grund av hinder som du inte kunnat påverka, räknas tiden från den dag då hindret upphörde. Återställandet måste i varje fall slutföras inom fem år från skadedagen.

Fördyringar till följd av lag eller föreskrift från myndighet

Fördyras återställandet på grund av lag eller föreskrift från myndighet om hur en byggnad ska utföras ersätts fördyring.

Fördyringar till följd av nya normer och branschregler

Fördyras återställandet som följd av nya normer och branschregler som gäller vid skadetillfället ersätts fördyring.

Fördyrande till följd av begränsad tillgång

Merkostnader som uppstår till följd av att reservdel, material eller annan nödvändig utrustning för återställandet/återanskaffning, inte kunnat anskaffas på grund av importsvårigheter eller genom att tillverkningen begränsats eller upphört ersätts inte.

Åldersavdrag

Åldersavdrag görs på återställandekostnaden för varje byggnadsdel eller del därav enligt ersättningstabellen för byggnadsdel. En byggnadsdels ålder räknas från tidpunkten då den första gången togs i bruk. Åldersavdraget tillämpas på såväl material som arbetet i sin helhet, såsom rivning, friläggning, demontering, återläggning och återställande. Åldersavdrag görs upp till 80% på byggnadsdel eller del av sådan som före skadan var funktionsduglig. Vid ett och samma skadetillfälle är åldersavdraget sammanlagt högst 100 000 kr.

På ej funktionsdugliga byggnadsdelar, samt för skada på funktionsdugliga hushållsmaskiner, installationer, glas och sanitet, finns ingen begränsning och åldersavdraget kan således uppgå till 100 procent.

Om byggnaden inte återställs

Återställs inte byggnaden inom två år värderas skadan till högst det belopp som svarar mot skillnaden mellan fastighetens marknadsvärde omedelbart före och omedelbart efter skadan.

Hinder för återställande av byggnad

Om du på grund av lag eller genom föreskrift från myndighet hindras i återställandet och därför anskaffar eller uppför byggnad på annan plats inom fem år värderas enligt vad som står under rubriken Om byggnaden inte återställs ovan. Ersättningen blir dock högst den faktiska kostnaden och lägst det belopp byggnaden skulle värderas till enligt avsnittet. Förutsättningen är att du, om vi begär det, på GarBos bekostnad begär dispens eller överklagar myndighetens beslut. Skulle sådant hinder sänka värdet på kvarstående byggnadsdelar gäller försäkringen även för denna förlust.

Reparation i samband med underhåll

Kan reparation utan väsentlig olägenhet ske i samband med pågående eller förestående underhålls- eller ändringsarbete, till- eller ombyggnad värderas skadan till det belopp med vilket kostnaden för sådant arbete ökar.

Särskilt lågt marknadsvärde

Understeg marknadsvärdet på hela byggnaden omedelbart före skadan på grund av ålder och/eller slitage 50 % av marknadsvärdet för en ny motsvarande byggnad, värderas skadan högst till skillnaden mellan fastighetens marknadsvärde omedelbart före och omedelbart efter skadan

10. Allmänna bestämmelser

10.1 Avtalet och premien

10.1.1 Försäkringstiden

Gällande obligatorisk försäkring se särskilt avsnitt 1 (När gäller försäkringen?).

Kan försäkringstidens början inte fastställas, börjar den dagen efter den dag då du meddelat oss att du vill teckna försäkring.

Om försäkringen är giltig endast under förutsättning att premien betalas före försäkringstiden, börjar den gälla dagen efter premiebetalningen. Försäkringsbolaget ansvarar endast för skada genom händelse som inträffar under försäkringstiden om inte annat särskilt anges i försäkringsvillkoren. Om skada uppkommit successivt ansvarar bolaget endast för den del av skadan som uppkommit under försäkringstiden i bolaget.

10.1.2 Förnyelse av försäkringen

Vid försäkringstidens utgång förnyas försäkringen automatiskt för ytterligare ett år, om inte annat framgår av avtalet eller omständigheterna. Förnyelse sker dock inte om försäkringen vid försäkringstidens utgång har sagts upp att upphöra vid denna tidpunkt eller försäkringstagaren har tecknat en motsvarande försäkring hos ett annat bolag.

10.1.3 Din rätt att säga upp försäkringen

Vill du säga upp försäkringen till försäkringstidens utgång, får du göra detta när som helst dessförinnan. Du får säga upp försäkringen att upphöra med omedelbar verkan, om försäkringsbehovet faller bort eller om det inträffar en annan liknande omständighet. Du får alltid säga upp din obligatoriska försäkring med omedelbar verkan. OM du då har tecknat andra frivilliga försäkringar har du på samma sätt rätt att omedelbart säga upp dessa. Har en försäkring förnyats enligt avsnitt Förnyelse av försäkring, kan du, innan du har betalat någon del av premien, säga upp försäkringen att upphöra med omedelbar verkan. En förnyad försäkring upphör också omedelbart, om du utan att betala premie för denna försäkring tecknar en motsvarande försäkring hos ett annat bolag. Har vi begärt ändring av försäkringsvillkoren under försäkringstiden enligt avsnitt Ändring av villkor, får du säga upp försäkringen till den tidpunkt då ändringen annars skulle börja gälla. Uppsägningen ska göras före denna tidpunkt. Du får också säga upp försäkringen vid skada om vi väsentligt åsidosätter GarBos skyldigheter enligt Försäkringsavtalslagen eller enligt försäkringsvillkoret.

10.1.4 GarBos rätt att säga upp försäkringen

Till försäkringstidens utgång

Vi får säga upp försäkringen till försäkringstidens utgång om vi har särskilda skäl att inte längre bevilja försäkringen.

GarBos uppsägning gäller endast om skriftligt meddelande om uppsägningen avsänts till dig senast en månad före försäkringstidens utgång.

Under försäkringstiden

Vi får säga upp försäkringen att upphöra under försäkringstiden, om du eller den försäkrade grovt har åsidosatt era förpliktelser mot bolaget eller om det finns andra synnerliga skäl. GarBos uppsägning blir gällande 14 dagar efter den dag då vi avsänt skriftligt meddelande till dig om uppsägningen. Beträffande uppsägning på grund av dröjsmål med betalning av premie gäller vad som sägs i avsnitt Betalning av premie.

10.1.5 Ändring av villkoren

Vid förnyelse av försäkringen

Om vi önskar ändra försäkringsvillkoren vid förnyelse av försäkringen meddelar vi dig detta senast i samband med att vi sänder dig kravet om premiebetalning. Den förnyade försäkringen gäller då för den tid och på de villkor som vi erbjuder.

Under försäkringstiden

På begäran av oss kan försäkringsvillkoren ändras under försäkringstiden. Villkoren kan endast ändras om du eller den försäkrade grovt har åsidosatt era förpliktelser mot försäkringsbolaget eller om det finns andra synnerliga skäl. Ändringen blir i så fall gällande 14 dagar efter den dag då vi avsänt skriftligt meddelande till dig om ändringen.

10.1.6 Betalning av premie

Första premien för försäkringen ska betalas inom 14 dagar efter den dag då vi avsänt krav på premie till dig.

Premie vid förnyad försäkring

Premie för en förnyad försäkring ska betalas senast den dag då den nya försäkringstiden börjar. Premien behöver dock inte betalas tidigare än en månad efter det att vi har avsänt krav på premien till dig. Utöver vad som anges i försäkringsvillkoren ovan angående premiebetalning gäller bestämmelserna i autogiroavtalet. Om autogiroavtalet upphör att gälla aviseras premie för obetald del av försäkringstiden. Premien ska betalas enligt reglerna i detta försäkringsvillkor.

Följder av försenad betalning

Betalas inte premien i rätt tid har vi rätt att säga upp försäkringen att upphöra 14 dagar efter den dag då vi skickat ett skriftligt meddelande till dig om uppsägningen om du inte betalat hela premien innan dess. Försäkringen upphör inte om du inte har kunnat betala premien inom den angivna tidsfristen på grund av svår sjukdom, frihetsberövande, utebliven pension eller utebliven lön från din huvudsakliga anställning eller liknande hinder. Då får uppsägningen verkan tidigast en vecka efter det att hindret fallit bort, dock senast tre månader efter tidsfristens utgång.

10.1.7 Betalning av tilläggspremie

Har den avtalade premien höjts under försäkringstiden, ska tilläggspremien betalas inom 14 dagar efter den dag då vi avsände krav på premien till dig.

Följder av dröjsmål

Om tilläggspremie inte betalas i rätt tid får vi räkna om försäkringstiden för den ändrade försäkringen med hänsyn till den premie som betalats.

Sedan skriftligt besked om sådan omräkning av försäkringstiden har avsänts till dig gäller försäkringen under den kortare tid som följer av omräkningen, dock minst under 14 dagar efter det att besked har avsänts.

10.1.8 Svensk lag

Svensk lag tillämpas på det mellan dig och oss träffade avtalet.

10.1.9 Personuppgifter

Vi behandlar personuppgifter hänförliga till bland andra kunder, försäkringstagare, försäkrade, betalare och kontaktpersoner.

Vi samlar även in och behandlar uppgifter om fastigheter, byggnader, verksamheter och andra serviceobjekt. Ändamålet med GarBos behandling är att vi ska kunna teckna, fullgöra och administrera avtal, tillvarata rättsliga skyldigheter, framställa rättsliga anspråk samt för marknadsföring, marknads- och kundanalyser, statistik, samt för att kunna uppfylla de krav som ställs på verksamheten.

Uppgifterna är avsedda att i första hand användas av GarBo, men personuppgifter kan komma att lämnas ut till andra företag, föreningar och organisationer som GarBo samarbetar med, exempelvis försäkringsbolag, fastighetsmäklare och banker, samt till myndigheter när det föreligger skyldighet därom enligt lag.

Med personuppgifter avses även besiktningsutlåtande, intyg, rapporter och liknande handlingar som innehåller personuppgifter och uppgifter om olika objekt. I samband med att vi tillhandahåller tjänster till GarBos kunder kan sådana handlingar komma att lämnas till tredje man, exempelvis till ägare, köpare eller säljare av fastigheter, byggnader, lägenheter etc. Exempel: Vi använder besiktningsutlåtande som underlag vid så kallad köpargenomgång med köpare av en fastighet.

En gång om året har du som fysisk person rätt att efter fritt få besked om vilka personuppgifter vi har om dig. Du har också rätt att begära att vi rättar felaktiga personuppgifter som rör dig. Märk ansökan med "Personuppgiftsansvarig". Personuppgiftsansvarig är GarBo Försäkring AB (516401-6668) eller GarBo Besiktning AB (556408-9695), Norrlandsgatan 15, 111 43 Stockholm.

10.1.10 Tredjemansrätt enligt försäkringsavtalet
Försäkringen gäller till förmån för försäkringstagaren och annan som omfattas av försäkringen. I övrigt gäller försäkringen endast till förmån för den som har förmånsrätt i fast egendom eller tomträtt. Försäkringsskyddet upphör att gälla för försäkrad egendom när äganderätten övergår till annan.

Försäkringen gäller ändå under sju dagar efter riskens övergång till förmån för en fysisk person som har förvärvat egendomen huvudsakligen för ändamål som faller utanför näringsverksamhet, i den mån dennes skada inte omfattas av någon annan försäkring på egendomen. Har försäkringen sagts upp av någon annan anledning än överlåtelse, är dock uppsägningen giltig också mot den nye ägaren.

10.2 Regler i särskilda fall

10.2.1 Annat avtal eller garanti

Försäkringen gäller inte för skada som leverantör eller annan ansvarar för enligt lag, garanti eller liknande åtagande. Försäkringen gäller dock om du kan visa att den som gjort åtagandet inte kan fullgöra detta. Ersättning ur moment 3.1.4 Förstärkt skydd GarBo nybyggnadsförsäkring omfattas inte av undantaget.

10.2.2 Krigsskador

Försäkringen gäller inte för skada som har samband med krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution eller uppror.

Försäkringen gäller inte heller för skada i land dit du åkt för att delta i eller utbilda dig i krigs- eller terrorverksamhet eller liknande aktivitet eller när du deltar i sådan aktivitet eller verksamhet oavsett i vilket land det är.

Reseförsäkring

Om du är på resa utanför Sverige tillämnar vi undantaget för krigsskador bara om du rest till en plats där oroligheterna pågick eller om du tar del i oroligheterna eller tar befattning med dem som rapportör eller dylikt. I sådana fall där vi inte tillämnar undantaget betalar vi merkostnad för hemresa som inte kan betalas enligt Resegarantilagen. Vi betalar då också resgods som du förlorar på grund av oroligheterna.

Överfallsskydd

För överfallsskyddet gäller alltid undantaget för krigsskador.

10.2.3 Atomskador

Försäkringen gäller inte för skada på egendom eller vid skadeståndsskyldighet, om skadan direkt eller indirekt orsakats av atomkärnprocess.

10.2.4 Dammggenombrott

Försäkringen gäller inte för skada vars uppkomst eller omfattning har direkt eller indirekt samband med genombrott av vattendamm.

10.2.5 Terroristhandling

Försäkringen gäller inte för skada genom spridning av biologiska, kemiska eller nukleära substanser i samband med terroristhandling. Med terrorism avses en handling, inkluderande men ej begränsad till, användandet av styrka eller våld och/eller hot om detsamma, av person eller grupp (grupper), vare sig någon handlar enskilt eller på någons uppdrag eller i samband med någon organisation (organisationer) eller regering (regeringar), betingande av politiska, religiösa, ideologiska, eller etniska syften eller skäl inkluderande avsikten att påverka regeringar och/eller försätta allmänheten, eller del av allmänheten, i fruktan.

10.2.6 Force majeure

Försäkringen gäller inte för förlust som uppstår om skadestånd, reparationsåtgärd eller betalning av ersättning fördröjs på grund av krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution eller uppror eller på grund av myndighetsåtgärd, strejk, lockout, blockad eller liknande händelse.

10.2.7 Sanktioner

Försäkringsbolaget kommer inte ombesörja utbetalning av försäkringsersättning för skada eller utbetalning av någon annan förmån i den utsträckning villkoret för sådant skydd, betalning av sådan skada eller villkor för sådan förmån skulle exponera försäkringsbolaget för någon sanktion, förbud eller inskränkning under en resolution från FN, handels- eller ekonomiska sanktioner, lagar eller föreskrifter från EU, Storbritannien, Nordirland eller USA.

10.3 Ersättning vid försäkringsskada

10.3.1 Utbetalning av ersättning

Försäkringsersättning, som inte avser periodiska utbetalningar som livränta, betalar vi ut senast en månad efter det att du enligt villkoret har uppfyllt dina skyldigheter som försäkringstagare vid reglering av skada.

Har du rätt till ett visst belopp, utbetalar vi detta i avräkning på den slutliga ersättningen.

När det gäller egendom som repareras eller återanskaffas betalar vi ersättning senast en månad efter det att du visat att egendomen reparerats eller återanskaffats. Om myndighet har utfärdat förbud mot att skadad egendom återställs och detta beslut överklagats betalar vi ersättning senast en månad efter det att vi fått reda på att besvären inte lett till någon ändring.

Ränta

Betalar vi ersättning efter utgången av den månad som angetts ovan betalar vi dröjsmålsränta enligt 6 § Räntelagen (1975:635). Under polisutredning, eller värdering enligt avsnitt Force majeure, betalar vi dock ränta endast enligt Riksbankens referensränta. Ränta betalas inte om beloppet är mindre än 100 kr.

10.3.2 Preskription

Den som vill ha försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd måste väcka talan inom tio år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till sådant skydd inträdde.

Om den som vill ha försäkringsskydd har framställt anspråket till försäkringsbolaget inom den tid som anges i första stycket, är fristen att väcka talan alltid minst sex månader från det att bolaget har förklarat att det har tagit slutlig ställning till anspråket. Om talan inte väcks enligt ovan angivna tidsfrister, går rätten till försäkringsskydd förlorad.

10.3.3 Dubbelförsäkring

Har samma intresse försäkrats mot samma fara hos flera bolag, är varje bolag ansvarigt mot den försäkrade som om det bolaget ensamt hade beviljat försäkring. Du har dock inte rätt till högre ersättning från bolagen än som sammanlagt svarar mot skadan. Överstiger summan av ansvarsbeloppen skadan, fördelas ansvaret mellan bolagen efter förhållandet mellan ansvarsbeloppen.

10.3.4 Vid tvist om värdet av skadad eller förlorad egendom

- Vid tvist om värdet av skada på lös egendom ska på begäran av någon av parterna en värderingsman uttala sig om värdet. Värderingsmannen ska utses av svensk handelskammare om parterna inte enats om annat.
- Vid tvist om värdet av skada på lös egendom, byggnad eller på tomtmark ska på begäran av någon av parterna en värderingsman uttala sig om värdet. Värderingsmannen ska utses av svensk handelskammare om parterna inte enats om annat.

Värderingsman som utsetts enligt någon av punkterna ovan ska tillämpa villkorens värderingsregler. Parterna får lägga fram egen utredning och lämna egna synpunkter i sitt

utlåtande ska värderingsmannen ange hur han beräknat skadans värde.

Värderingsmannen ska lämna sitt utlåtande inom tre månader sedan han blivit utsedd.

Av ersättningen till värderingsmannen ska den försäkrade betala 500 kr, samt 10 % av överskjutande belopp, dock sammanlagt högst 50 % av värderingsmannens ersättning. Om skadan genom värderingsmannens utlåtande värderas till högre belopp än det som vi erbjudit, betalar vi dock hela kostnaden.

10.3.5 Återkrav

I samma utsträckning som vi har betalat ersättning för skada, övertar vi din rätt att kräva ersättning av den som är ansvarig för skadan.

10.4 Om vi inte är överens

10.4.1 Klagomål

Det finns tillfällen när du inte instämmer med det besked vi lämnat. Det kan bero på missförstånd och ibland kan det vara vi som har gjort fel. Har du ett klagomål eller har du meddelats ett beslut du inte är nöjd med ska du i första hand ta kontakt med den person som handlagt ditt ärende och förklara varför du anser att beslutet är felaktigt. Detta kan ofta vara tillräckligt för att klara upp situationen.

Om ni ändå inte är överens kan du begära en ny prövning genom att vända dig till dennes närmaste chef. För att begära en ny prövning skickar du in en skriftlig redogörelse och meddelar vad i hanteringen eller i beslutet du är missnöjd med och varför du begär en ny prövning.

Klagomålsansvarig

Råder det fortfarande oenighet efter det nya beslutet kan du ta kontakt med GarBos Klagomålsansvarig. Precis som ovan kontakter du denna person skriftligt och förklarar vad du är missnöjd med.

Klagomålsansvarig granskar ärendet och lämnar, beroende på resultatet av denna granskning, en rekommendation till företaget. Det kan vara att ändra beslutet eller ett besked där Klagomålsansvarig vidhåller företagets beslut och förklarar hur ärendet med stöd av villkor, avtal och praxis bedömts.

Begäran om omprövning skickar du till

Gar-Bo Försäkring AB

att: Klagomålsansvarig Norrlandsgatan 15

111 43 Stockholm

klagomalsansvarig@gar-bo.se

Svensk Försäkrings Nämnder

• Nämnden för Rättsskyddsfrågor och

Ombudskostnadsnämnden prövar ärenden som gäller rättsskydds-försäkring.

• Personförsäkringsnämnden prövar ärenden som gäller medicinsk bedömning i sjuk- och olycksfallsförsäkring eller hem- och reseförsäkring.

• Ansvarsförsäkringens Personskadenämnd prövar ärenden som gäller ersättning för personskada inom ansvars- och

överfallsförsäkring som reglerats på skadeståndsrättslig grund.

För mer information om vilka ärenden Svensk Försäkrings Nämnder prövar se deras hemsida, www.forsakringsnamnder.se.

Svensk Försäkrings Nämnder,
Box 24067
104 50 Stockholm
Telefon 08-522 787 20
info@forsakringsnamnder.se

10.4.2 Rådgivning

Som konsument kan du få rådgivning i försäkrings- eller skaderegleringsfrågor genom att kontakta Konsumenternas Försäkringsbyrå. Du kan också kontakta den kommunala konsumentvägledningen för råd och hjälp:

Konsumenternas Försäkringsbyrå
Box 24215
104 51 Stockholm (Karlavägen 108)
Telefon 08-22 58 00
www.konsumenternas.se

Som privatperson kan du också vända dig till Allmänna Reklamationsnämnden, ARN:

Allmänna reklamationsnämnden (ARN)
Box 174
101 23 Stockholm
Telefon 08-508 860 00
www.arn.se

Domstol

Du har alltid möjlighet att väcka talan i allmän domstol för att få saken prövad. Ta kontakt med närmaste tingsrätt om du vill veta mer, t.ex. om förenklat rättegångsförfarande. Observera dock att om tvisten rör värdering av lös egendom ska den prövas enligt 10.3.4.

10.5 Definitioner

Byggregler/Branschregler

Med byggregler avser vi Boverkets regler och med branschregler avser vi för ändamålet relevanta branschorganisationers regler. Exempel på branschorganisationer är Golvbranschens Riksorganisation, Plattsättningsentreprenörers Riksförening, Byggkeramikrådet och VVS-installatörerna.

Cykel

Förutom vanliga cyklar kan även vissa el-cyklar räknas som cykel och omfattas av den försäkringsbara egendomen i villkoret. En cykel med tramp- eller vevanordning och el-assistans räknas som cykel om den är konstruerad på följande sätt:

- Elmotorn kopplas in när trycket på tramporna ökar, till exempel för att göra det lättare att trampa i uppförsbackar och i stark motvind.
- Motorn får endast förstärka kraften från tramporna och får inte ge något krafttillskott vid hastigheter över 25 km/tim
- Motorns kontinuerliga märkeffekt får vara högst 250 watt.

Cykelolycka

Då det gäller singelolyckor med cykel anses de vara trafikolyckor enligt villkorets definition om samtliga av följande krav är uppfyllda:

- Skadehändelsen uppkommer på:
  1. Väg, gata, torg och annan led eller plats som allmänt används för trafik med motorfordon
  2. Led som är anordnad för cykeltrafik
  3. Gång- eller ridbana invid en väg eller led enligt 1 eller 2
- Består av en olycka, dvs oönskad eller oavsiktlig plötslig händelse, eller rad av händelser, som leder till skador
- Cykeln varit i rörelse och personskada har uppstått

Fackmässigt

För att få ersättning från försäkringen vid skada ska arbete och reparationer utföras enligt de branschregler och normer som fanns inom respektive branschorganisation vid tillfället för åtgärden.

Fullvärdesförsäkring

Betyder att byggnaden försäkrats utan begränsning till något i förväg fastställt belopp.

Försäkrad

Var och en till vars förmån försäkringen gäller enligt försäkringsavtalet.

Försäkringsbelopp

Försäkringsbelopp för lös egendom ska motsvara det totala värdet enligt värderingsreglerna av all din lösegendom, både den du har hemma i bostaden och den du förvarar utanför bostaden.

Försäkringsfall

Skada eller annan händelse som omfattas av försäkringen.

Försäkringstagare

Den som har försäkringsavtal med bolaget.

Förvärvsverksamhet

Med förvärvsverksamhet avses sådan verksamhet, som inte är direkt yrkes- eller tjänsteutövning, men som har till syfte att bereda dig en intäkt av inte alltför ringa storlek eller har karaktär av stadigvarande uppdrag av viss betydelse.

Gemensamhetsutrymme

Med gemensamhetsutrymme avses utrymme som fler än du och din familj disponerar och har nyckel till, till exempel tvättstuga, cykelrum, gemensamt garage eller gemensamma förråd.

Inbrott

Med inbrott förstås att någon olovligen med våld brutit sig in i, eller med för låset avsedd nyckel, som åtkommit genom rån eller genom inbrott.

Inneboende

Person som inte delar ditt hushåll utan enbart hyr ett eller flera rum i din bostad.

Lös egendom/Lösöre

Med lösöre avser vi alla lösa saker i ditt hem såsom möbler, husgeråd, hemelektronik, kläder, böcker och andra personliga tillhörigheter. I begreppet lös egendom ingår också pengar, värdehandlingar, mynt- sedel och frimärkssamlingar, brygga och uthus på annans mark samt fast inredning i hyrd bostad.

Prisbasbelopp

Basbelopp enligt Lagen om allmän försäkring. I försäkringsvillkoren avses det basbelopp som gällde det år skadan inträffade.

Rån

Tillgrepp genom våld på person eller användande av hot som innebär trängande fara.

Utomhusbad

Med utomhusbad avser vi badtunna, spa-bad och jacuzzi.

Värdehandlingar

Med värdehandlingar menas

- Aktier, obligationer, löpande skuldebrev och checkar
- Biljetter, kuponger, frimärken och värdepapper
- Kontantkort för telefoni eller annat kort eller föremål som kan användas av innehavaren för betalning